

GŁOS LESZCZYŃSKI

Polski, katolicki, bezpartyjny dziennik dla wszystkich stanów.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

Cztery bezpłatne ułamki tygodniowe:

Przyjaciel Rolnika, Ognisko Domowe (dla rodzin),
Przegląd Tygodniowy (Ilustr.) i Arkusz powieściowy.

OJCZYZNĘ BUDUJE SIĘ
SPEŁNIANIEM OBOWIĄZKU!

Wydawca: Drukarnia Leszczyńska Spółz. z o. o.

Adres redakcji i administracji:

Leszno (Woj. Pozn.) ul. Wolności 21., Tel. 61 i 64.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na ostatniej stronie.

Nr. 277.

Leszno, niedziela dnia 29 listopada 1931 r.

Rok XI

Rocznica.

Wspomnienie 29 Listopada zawsze do głębi przenika, porusza, wstrząsa, podnosi serca i dusze polskie.

Cześć, wdzięczność dla Bohaterów, którzy dla świętej Sprawy, przelewali krew, oddali życie — kaze nam pochylać głowy, pograć się rozpamiętywania tych dziejów, walk, porywów, które zawsze pamiętne nam będą i drogie a są, chociaż wiek cały od nich nas dzieli — tak nam bliskie.

W tym roku niema tak licznych, uroczystych, wielkich obchodów, jak w ubiegłym, w którym święciliśmy setną rocznicę Powstania Listopadowego. Tym razem nie tyle publicznie manifestować będziemy cześć i wdzięczność naszą dla Tych, którzy zginęli, aby Polska żyła — ile w głębi ducha rozważać będziemy owe i obecne czasy; te jakie wówczas wysunęło hasła; to, co wszystkie, przeszłe i przyszłe i jednej myśli i w wysiłku jednym łączą, tacy będą dzieje pokolenia.

Czyn 29 Listopada 1830 roku, to, które wtedy rozgorzało, Powstanie nie dało sukcesów doraźnych, zakończyło się klęską. Powstanie to jednak było potrzebne, jako świadectwo dane prawdzie, jako przejaw woli Narodu, który przypomniał światu o swym prawie do niepodległości, o swej wartości i mocy.

Wpływ moralny, który działał pośrednio — kłopotliwie był ogromny, bo sprawił, że imie Polski nie poszło w zapomnienie, że idea swobody, miłości ojczyzny, braterstwa ludów zaczęła iść w głąb i wszczepić, przenikać nasz lud i inne narody, aż wydała plon w związku z przebiegiem i wynikami wojny powszechnej. Co więcej ten przebieg i wyniki te były w znacznej mierze następstwami już nietylko hasła i dążeń, ale samego faktu walki zbrojnej nad Wisłą w 1830 r., walki, która powstrzymała zapędy rosyjskie w kierunku Zachodu — zapędy podobnie dla Europy niebezpieczne, jak te, które zniweczył w 90 lat później Cud nad Wisłą.

Jeżeli to wszystko sobie przypominamy, rozważamy, — to na wspomnienie Bohaterów Powstania Listopadowego pochyla się głowy nasze nietylko w hołdzie należnym Ojcom ale z wdzięcznością dla Bojowników, którzy utorowali nam drogę; rozszerza się pierś tą rzewną dumą, że szalony poryw Narodu okazał się na tak daleką metę rozumny, że serce jego myślało tak pięknie i mądrze; korzą się myśli przed niezbadanymi wyrokami Najwyższego. Jakże małe i liche są te głosy krytyki, która widzi tylko jedną stronę medalu, głosy krótkowidzów, oceniających tylko doraźne sukcesy i klęski w zasiepionych na zasadnicze, trwalsze momenty. Albo to ograniczanie się do podkreślenia jedynie błędów taktycznych z zupełnym pominięciem prawd, wskazań ideowych o nieprzemijającej, decydującej wartości. Te wreszcie, przez karłowate uprawianie pomniejszania owych porywów i wydarzeń, ta zaręczliwość i pochlebstwo, że teraz tak nie było, że teraz wszystko mądrzej się odbyło.

Naród nie da sobie odebrać instyktu głębokiego, natchnienia wyższych. Żywi i żywić będzie cześć serdeczną dla Wielkich Ojcow i to wznosie, nieomylnie przekonanie, że żadna ofiara nie jest daremna, że co szlachetne, czyste, przedzie, czy później zwycięży.

Nad Powstaniem Listopadowym — tak jak i nad każdym wielkim porywem narodowym — nie zapadła, nie zapadnie dawnosć dziejowa. Ono, jak i szereg innych rasowe właściwości, myśli prometejską Narodu odzwierciedlających wydarzeń, jest i będzie nam w swej istocie wciąż bliskie, drogie, żywe.

Sto lat przyniosło mnóstwo przemian. Zmieniły się do niepoznania stosunki polityczne, społeczne, gospodarcze — warunki codziennego bytu. W takim tempie szalonym wszystko „naprzód” idzie — iż wydaje się, jakby z dnia na dzień zmieniało się oblicze świata i cała natura ludzka.

Nie się jednak nie zmieniło w tych hasłach, jakie wraz z salwami wystrzałów rozległy się wśród ciszy onej historycznej Nocy Listopadowej, kiedy Młodzi ruszyli przeciw rozpanoszonemu w stołecy naszej tyranowi — w tych hasłach poniesionych na ostrzach bagnietów, wypisanych na szlendarach powstalczykach: Za wolność naszą i waszą.

Nie się nie zmieniło w tem apostołstwie swobody, równości i braterstwa ludów, które jak wówczas tak i teraz Naród polski nauczać musi „jak wolność czuć”, jak ją ugruntowywać i szerzyć należy.

Państwo odzyskałymi, ale nie wolno nam spocząć na laurach, oddawać się grzesznej wygodzie, wsłuchiwać się w usypiające czujność naszą fałszywe, podstępne piosenki pokój — skoro i ze wchodu i z zachodu dochodzą pomruki groźnych burz, ukazują się zapowiedzi burz

Tyrani, zabórcy nie wyrzekli się wrogich zakusów — zło panoszy się wokoło nas, usiłuje opernować, zgniebić, rozproszkować nas od wnętrza — trzeba więc podwajać czujność, podwajać siły na zamiary te, aby Polska była coraz silniejsza, większa.

Odrodziło się państwo — ale jeszcze nie w tych, jakie było; nie w tych, jakie mu się należą granicach. A i te, które są, które ani odwiecznych ziem Rzeczypospolitej, ani całosci Narodu naszego nie obejmują — są przez sąsiadów atakowane.

Wiele więc odporności, spistości, siły potrzeba, aby utrzymać to co mamy — a cóż dopiero, jeżeli chcemy osiągnąć, to czego nie mamy ale mieć, odzyskać winniśmy.

Rozszerzyć zaś możemy, według nauki wieszca granice Rzeczypospolitej, a na dzisiejsze czasy i stosunki dodać należy: ugruntować, zabezpieczyć istnienie Rzeczypospolitej możemy tylko przez ulepszenie serc i dusz naszych.

Ulepszenie to wymaga, aby zawsze, nie tyle zewnętrznie, ile wewnętrznie czuli wielkie Rocznice, abymy naśladowali Tych, co walczyli nie w nadziei wygranej, nie dla sławy ani zysku — ale o ideały, o danie świadectwa tej prawdzie, której zwykłe nie za życia jej szermierzy ofiarnych, ale dopiero za ich grobu wschodzi słońce, dające blask i ciepło przyszłemu pokoleniom.

S. Machalewski.

„Trudno było z chłopą zrobić obywatela Polaka“.

Z 29 dnia procesu brzeskiego.

Różnego rodzaju świadkowie przesunęli się w dniu wczorajszym przed stołem sędziowskim. Zeznania wielu z nich nie dały nic nowego, inne jednak wypadły wprost rewelacyjnie, zmuszając trybunał sędziowski do powołania nowych świadków.

Trudna była praca. Pierwszym świadkiem przesłuchanym przez sąd był ks. Sofak z Orzybowa pod Krakowem.

— Witosa znam od szeregu lat, wywodzimy się z pod tego samego dzwoni, z tej samej parafii. Nie wiele różnimy się wiekiem. Działalność jego obserwowałem już jako student, i później jako młody ksiądz. Praca jego nad chłopem była najsumienniejsza pod względem narodowym i państwowym. Nigdy nie słyszałem, by ktoś miał wobec Witosa jakie zaszczerzenia. Staral się on wychować z chłopą galicyjskiego — Polaka. Trzeba wiedzieć, że w naszym zakątku podhalańskim oświata i kultura jest bardzo niska. Witos wykrzesywał z chłopą cesarskiego — chłopą polskiego.

Akcja antypaństwa.

Obrońca: — Czy podczas wyborów miały miejsce szkany i dokucziwości?

— Oddziaływało to strasznie na chłopów, wydzielano im kartki z innym numerkiem. Chłop skarzył się: — Te nasza zdołbyć w państwie chcą nam odebrać, chcą nam odebrać wolność. Akcja taka nie nasrajała przywiązując, lecz odstręcała chłopów od państwa. Skarzył się do mnie: — Jegomościście nam taką Polskę obiecywali?

Dymisie, przeniesienia. — Czy istnieją kontakty urzędników z duchowieństwem?

— Jeżeli jakiś urzędnik stoi na wysokości zadania, ja, osobiście miałem tylko szkany.

— A może istniały stosunki towarzyskie między duchowieństwem a administracją?

— Smutne wspomnienia mam o tem. Starosta, który tu zeznał przed sądem, otrzymał demisję, za to, że nie potrafił mnie sprowadzić na podwórko sanacyjne. Innego urzędnika przeniesiono znów za to, że był na plebanji.

Polskie się cofnęła. Zeznaje Jakób Pawłowski, inżynier powiatowy, ostatnio wybrany jako poseł na Sejm, z okręgu przemyskiego, i stwierdza, że w Małopolsce wchodniej polskość cofnęła się, urzędnicy albo walczyli ze stronnictwami opozycyjnymi, albo są zupełnie zdezerjentowani i boją się władzy.

Kandydować, to ryzykować życie. Adw. — A mimo to stan posiadania posłów BB zwiększył się?

— A tak, bo nas, że tak powiem, odsunęto. U nas kandydować, to już jest ryzykować życiem. Za każdym posłem, gdy jedzie na wiec poselski jada dwa samochody, jeden wiezie bojówkę, a drugi poście, która będzie wiec rozwiązywać. Kiedy mnie do nieprzytomności pobito, kordon policji bojówkę przepuścił i patrzył. A gdy poseł Opolski, który był ze mną zwrócił się do miejscowego sklepikarza po wodę, to sklepikarz bał się dać wody, tak był steryzowany i mówił: „Oni mnie zabiją”. Ja podałem nazwiska panu prokuratorowi, ale choć przeszło rok minął od tego czasu — sprawy nie wszczęto.

„Brzeskie” wybory. A czy ludność uważa Sejm za wyraziciela swej woli?

— Obecnie — nie. Ludność wybory nazywa „brzeskimi”. W czystości tych wyborów nawet dzieci nie wierzą.

„Kłwon”. Następnie świadek na pytanie Ciołkosa odpowiada, że samowładę w Małopolsce nie ma,

co bardzo boli ludność. Ludzie zasiadający w samorządach nazywają się teraz „kłwonami” bo kłwają głową „tak” co starosta każe.

Zeznania świadków oskarżenia przeważnie opierają się na przypuszczeniach i donosach, nieludzy zaś swoją treścią natwają wzbudzają huragany śmiechu.

Jaskrawym takim świadkiem jest podkomisarz policji Olejarczyk z Krakowa. Mówiąc o bojówkach P. P. S. przypomina niejakiego Rejmana, który w 1923 r. ze swoją gromadą zaatakował klasztor reformatów. Klasztor ten obrabowano, a potem to się nawet do trumien dobierano.

— Jak to obrabowano? Co obrabowano? — Wiem nawet co zrabowano. Zupełnie z garnka słonię i kilka jaj.

Na sali wybuchła śmiech wielką i długotrwałą salwa.

Ostatni zeznaje b. poseł redaktor Medard Kozłowski.

Adw. Szurlej: Oskarżeni bronią się tem, że w r. 1922 istniał pewien łańcuch prób rewolucyjnych. Czy może pan o tem co powiedzieć?

Sd.: Byłem przewodniczącym komisji sejmowej śledczej wyznaczonej do zbadania zachowania się władz administracyjnych w Tarnowie, Krakowie, i Boryslawiu.

Kostek. Adw. Szurlej: Czy nie powtarzają się tam nazwiska Kostka-Biernackiego i Dziadosza?

Świadek daje odpowiedź potwierdzającą: niektórzy wojskowi starali się o zbratanie wojska z tą częścią społeczeństwa, która dążyła do rewolucji.

Przed gmachem policji ustawiono oddział wojska, aby nie dopuścić tłumy do policji. Dowódca oddziału wojskowego twierdził w swem zeznaniu, że gdy w chwili zbliżania się tłumy ostrzegał, że będzie strzelał, podszedł do niego nieznanym mu major i czynił ostre wyrzuty, wywołując do zaniechania walki z tłumem. Dowódca oddziału stwierdziwszy, że major występuje w charakterze niesłużbowym, zagroził aresztowaniem, gdyby się nie usunął. Sprawdzając kim był ten oficer, przekonał się, że był nim Biernacki, który przybył do Tarnowa niesłużbowo i nigdzie nie był meldowany.

Po zeznaniach jeszcze kilku osób, rozprawę odroczonego do dnia dzisiejszego.

Min. Zaleski pojedzie do Londynu.

Londyn, 26. 11. (PAT.) „Times” zamieszcza następującą wiadomość: Jak się dowiadujemy, minister zagran. Polski Zaleski, przybędzie dn. 9. grudnia z wizytą do Londynu.

Z ostatniej chwili.

O zwiększenie stanu zatrudnienia.

Warszawa, 28. 11. Zastępca głównego inspektora pracy, inż. Zagrodzki przeprowadza od kilku dni na prowincji, przy udziale miejscowych organów inspekcji pracy, lustrację przedsiębiorstw przemysłowych.

Lustracja ta ma na celu stwierdzenie, w jakim zakresie możliwe jest zwiększenie liczby zatrudnionych robotników w tych zakładach.

Polscy rybacy na połowach śledzi na morzu póln. Warszawa, 28. 11. W tegorocznym sezonie połowu śledzi na Morzu Północnym biorą udział również polscy rybacy z Gdyni i Pucka. Rybacy ci udali się na Morze Północne na własnym taborecie, składającym się z 4 parowców i 4 zagłowców-motorowych statków rybackich. Obecne połowy śledzi na Morzu Północnym są bardzo pomyślne i już nadzieja, że polscy rybacy przywieżą do Gdyni wielkie plony.

Biada Katolikom.

Metody pogróżek i teroru wobec zdrowo myślącego, katolickiego społeczeństwa.

W czasie dyskusji, która odbyła się po odczytaniu, wygłoszonym przez ks. kan. Z. Choromańskiego w „Resursie Obywatelskiej” w Warszawie, na temat projektu nowego prawa małżeńskiego, p. Lypaciewicz gorący zwolennik ślubów cywilnych i rozwodów, z groźną miną zaznaczył, że projekt opracowany przez komisję kodyfikacyjną winien być o rychłej przyszłości, gdyż w przeciwnym razie „nadmiar pary, jeśli nie da się jej ująć, może rozsądzić kocioł, podobnie jak to miało miejsce w Hiszpanji”.

Jednym słowem — biada katolikom! „Odrzućcie ustawy o ślubach cywilnych i rozwodach — pisze „Rzeczpospolita” w numerze 321 — może zainaugurować epokę — pafenia kościołów i klasztorów, rozdziela kościoła od państwa, konfisk. resztek dóbr kościelnych itd.

Według p. Lypaciewicza ustawa o ślubach cywilnych i rozwodach ma spełnić u nas doniosłą rolę. „klapy bezpieczeństwa” publicznego. Stara to prośbka... Znane to są powszechnie metody działania żywiołów radykalno-postępowych, hamowanych przez nakazy etyki chrześcijańskiej i współczesnego ustroju społecznego. Metody te polegają na terroryzowaniu elementów umiarkowanych groźbami gwałtownych i krwawych przemrotów, a nawet triumfem komunizmu, jeśli nie dokona się bardzo daleko idących reform w poszczególnych dziedzinach życia społecznego, państwowego, a nawet kościelnego.

Spoleczeństwo polskie w kierunku barbarzyńskiego Wschodu i jego reform nie pójdzie. Nic tu nie pomoże argumentacja teroru i metody pogróżek”.

O młodzieży polskiej.

„Myśl Narodowa” przytacza z kazania, wygłoszonego dnia 14. b. m. przez ks. rektora Szwejnica wyjątek następujący:

„Komu Opatrzność Boża pozwoliła do głębi spojrzeć na społeczność akademicką, ten wie, że młodzież akademicka godnie swój sztandar trzyma. Na to jest wiele dowodów. Jeśli się widzi te gromady, co wchodzi do organizacji, by swe młodzieńcze siły poświęcić bliżnim w imię Chrystusa, jeśli spojrzysz się na ilość powstających organizacji dla pogłębienia ducha Chrystusowego w społeczeństwie, organizacji skupiających młodzież w imię służenia Polsce, wreszcie gdy uświadomimy sobie, że w rekolekcjach 7.000 młodzieńczych serc oczyściło się w Sakramencie pokuty i zasililo Ciałem i Krwią Chrystusową — gdy tyle jest dowodów, że młodzież ku ołtarzom Pańskim idzie, to optymistą ogarnia człowieka.

Straszny czyn.

Gdzieś w Boleszewii matka z dzieckiem poprzęta z głodu umiera. Niema żadnych środków, by zapobiec biedzie. Matka, chcąc się ciężaru pozbyć, bierze dziecko i zabija je. Poświęca dziecko, a siebie utrzymuje przy życiu. Zdarzały się wypadki, że matka sporządza sobie potrawę z zabitego dziecka.

Krew ścina się w żyłach na samą myśl o takim okrucieństwie. Powiesz z oburzeniem: „Okrutna matka! Poprostu bestja!”

A jednak nie potrzeba daleko szukać takich srogotnych matek w Boleszewii. Znajdziesz je w dostatek samej liczbie i w Polsce, tylko że one tak przezorne się ukrywają. Zalatwiają to same, sub z nieznymi pomocnikami. Zabijają to niewinne dzieciatko, spoczywające pod sercem matki.

Czemu? aby siebie uratować. Powiadają, że musza, bo przecież niepodobno, by one miały życie porządne, przez... to ich ukochane maleństwo.

Czemu? Powiadają, że życie matki droższe od życia dziecka, że z dwójga zła, należy wybrać mniejsze, a matka przecież potrzebna dla wychowania innych pozostałych, nieraz licznych dzieci.

A jednak tamta boleszewicka matka potępia się. Czy słusznie? — Chyba! Zdrowy rozum tak powiada. A tutaj rzecz ta sama. I tu i tam oni nie usłyszą środków.

Zresztą wyraźnie głosi przykazanie Boże: „Nie zabijaj!” Człowiek nie jest panem życia; ani lekarz nie jest tak mocny, by nim rozporządzał. Tegoż zresztą zadaniem życie zachować; a chociażby przewidywał śmierć czy to jednej, czy drugiej osoby, albo nawet obojga, nie wolno jemu ani innemu pozbawić ich życia. Bóg jest panem życia i śmierci.

Zresztą pamiętajmy, że nie żyjemy tylko dla ziemi, przed sobą mamy lepsze widoki, bo szczęście wieknie w niebie.

Jaka bohaterka ta matka, która idzie na niechybną śmierć, byleby nie złamać przykazania naturalnego i Bożego.

Bóg będzie jej nagrodą!

Uśmiechasz się na to drwiąco. A jednak, okrutna owa boleszewicka matka, prawda?...

Wyróżnienie P. C. K.

na terenie międzynarodowym.

Komisja standaryzacji materiału sanitarnego przy międzynarodowym Komitecie Czerwonych Krzyży w Genewie rozstrzygnęła w ostatnich dniach konkurs międzynarodowy na wzór wykonania opatrunku indywidualnego.

W konkursie brały udział największe wytwórnie sprzętu sanitarnego, oraz wojskowe instytucje służby zdrowia z całego świata. Z pośród Czerwonych Krzyży udział w konkursie zgłosił tylko Polski Czerwony Krzyż, wysyłając wzory opatrunków, sporządzone przez centralną składnię P. C. K.

W ogólnej klasyfikacji wzór opatrunku P. C. K. uzyskał 7-me miejsce, po wzorach największych niemieckich i francuskich firm, wykonujących sprzęt sanitar-ny.

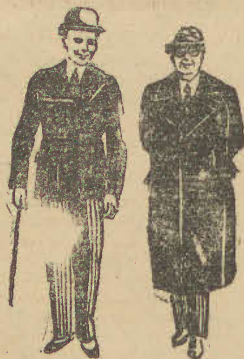
— Gdy ja — kapłan — po 18 godzinach spowiadania podczas rekolekcji, wyszedłem koło pierwszej w nocy z konfesjonatu, to miałem znużenia czułem wzmożenie, jakbym oddychał górskim powietrzem, bo oddychałem pięknie duszą młodzieńczą. Dla każdego Polaka taką jest dusza naszej młodzieży.

Ja, kapłan, pedagog, chcę oświadczyć Polsce, i światu całemu, że dusza młodzieży polskiej jest czysta i piękna — i najwyższą zbrodnią, oszczerstwem jest podchodzić do tej duszy bez zrozumienia. Dlaczego ja to mówię? — Bo wrogowie nasi boją się Polski przyszłej, wielkiej i potężnej...”

Wiara i otucha napawać mogą każdego te słowa podniosłe, wyreczone o młodzieży polskiej przez świętego kapłana, znawcę dusz tej młodzieży.

Ten sukces Polskiego Czerwonego Krzyża, osiągnięty przy wielkiej konkurencji najpoważniejszych firm światowych, wywołał duże zainteresowanie wśród Czerwonych Krzyży zagranicą i omówiony został w obszernym artykule w organie Międzynarodowej Ligi Czerwonych Krzyży „Revue Internationale de la Croix Rouge”.

Z prób niemiecko-francuskiego porozumienia.

WARSZ. po wojnie konkurencja gospodarza niemiecko-francuska w Paryżu. Rzeszę Niemiecką reprezentują amb. niemiecki w Paryżu von Hoersch i b. minister skarbu dr. Hermes.

„Państwowy” element żydowski.

W związku z ostatnimi wystąpieniami młodzieży polskiej przeciw żydom, prasa „sanacyjna” napadła na młodzież, zarzucając jej brak uczuć patriotycznych i stanowisko antypaństwowe, żydów zaś, biorąc ich w gorącą obronę, uznała za element „państwowy” lepszy od Polaków. Jak ta „państwowość” wygląda, pisze „Ilustrowany Kurjer Codzienny” — także pismo sanacyjne — co następuje:

„Omnia żydowska w Witnie przeprowadza rejestrację osób, poszkodowanych w czasie zajęć.

Zarząd gminy bardziej charakterystyczne wypadki w formie protokołów odbija w kilkudziesięciu egzemplarzach, które następnie dostarczane są władzom województwa, pokuratorstwu, ministerstwu, przywódcą partji żydowskich w Sejmie itd. Jednak zarząd gminy nie ogranicza się do przesyłania tych wiadomości władzom polskim, ale również wysyła odnośny materiał zagranicę do prasy żydowskiej w Niemczech, Ameryce itd., oraz do niektórych instytucji i organizacji żydowskich zagranicą. Jest to propaganda szkodliwa dla państwa, niezgodna z obowiązkami lojalności obywatelskiej, która stanowczo potępia należy.”

Gdzież więc logika i konsekwencja w sferach „sanacji”?

10-letnią nagrodę w dziedzinie chemji otrzymał Fryderyk Bergius, uczony niemiecki, wynalazca sposobu zamiany węgla kamiennego na ciecz.

Mocne finanse Włoch.

Newy Jork, 26. 11. (PAT.) Minister Grandi odpowiadając na zapytanie dziennikarzy, oświadczył kategorycznie, iż rząd włoski nie ma potrzebyciągania zagranicą jakiegokolwiek pożyczki.

Wojenne zabawki.

Jak będzie wyglądać armja przyszłości.

W New Yorku odbyła się obecnie niezmiernie ciekawa wystawa „robotów”. Była to zapewne jedna z najbardziej oryginalnych wystaw na świecie.

Ogólną uwagę zwrócił na tej wystawie człowiek-automat, który wygądał zupełnie, jak zakum w zbroję rycerz średniowieczny. Dopiero po bliższym obejrzeniu można było zorientować się, że ów rycerz posadził w miejscu, gdzie w ludzkim organizmie znajduje się serce, specjalny silnik. Dzięki temu urządzeniu człowiek-automat mógł wykonywać bardzo nawet skomplikowane czynności, jak np. strzelać, rzucić granaty, obsługiwać armaty. Potrafił nawet brać udział w ataku na bagnety.

Niezwykle sensacyjny wynalazek polegał na tym, że automatem kierowano za pośrednictwem radiotelegrafu. Ów człowiek-automat jest wynalazkiem inżyniera amerykańskiego, który uważa, że ma on przed sobą olbrzymią przyszłość, gdyż w bardzo znacznym stopniu przyczynić się może do zmniejszenia ilości ofiar wojny — w bardzo wielu czynnościach zastępuje przecież żywego żołnierza.

Ponieważ jednak nawet róża ma ciernie, więc przy stosowaniu tego wynalazku wyłania się nowa trudność — wzrost kosztów na zbrojenia, gdyż najprawdopodobniej wszystkie mocarstwa będą usiłowały wystawiać całe dywizje takich automatów.

Stanowiłoby to przewrót w technice wojennej, jednakowoż kosztowałoby miljardy!

Żłbiska i zdaleka.

Odznaczenie prof. Picarda. Strasburg. (PAT.) Znany fizyk belgijski prof. August Picard który wstąpił się ostatnio lotem do stratosfery, otrzymał dyplom doktora h. c. uniwersytetu strasburskiego. Prof. Picard wygłosił w sali uniwersytetu odczyt p. t. „Jeden dzień w stratosferze”.

Zgon wynalazcy taśmy dźwiękowej. W Paryżu zmarł w 53 roku życia Francis Morton Johnson, wynalazca taśmy filmowo-dźwiękowej.

Żłobek pod firmą państwową. Berlin. (PAT.) Prasa donosi o nowym skandalu w niemieckich kołach finansowych, który dotychczas trzymany był w tajemnicy. Mianowicie gen. dyrektor hanowerskiej fabryki wagonów, Wilhelm Schoettler, jeden z mężów zaufania niemieckiej partji państwowej, sponiewierzył 100.000 mk.

Jeleni zabił chłopca. Berlin. (PAT.) Podczas polowania z naganą, urządzonego przez ks. Radborskiego pod Rybnikiem, jeleni zabił 17-letniego naganniacza, wbijając mu róg w oczodół. Z trudnością zdołano uchronić ciało zabitego na miejscu chłopca od zupełnego polratowania przez rozszałęgo jelenia.

Spada, wódz Korsykańskich bandytów, orzeciwko któremu głównie działają liczne oddziały francuskie

Z POGRANICZA.

KRONIKA.

Niedziela, dnia 29-go listopada 1931.

1 Niedz. Adw., Saturnina.

Wsch. sr. g. 7 m. 17. Zach. g. 3 m. 31.
Wsch. ks. g. 7 m. 13. Zach. g. 11 m. 55.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej Sandomiersko-Wielkopolskiej Hodowli Nasion w Antoninach Sobota, dnia 28. 11. godz. 7 rano: Temperatura powietrza minus 0,7 wiatr wschodni o prędkości 5 m/s zachmurzenie całkowite, ciśnienie atmosferyczne 755,5, wilgotność 98%. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 3,1 najniższa minus 3,4 ilość opadu 0,0 mm.

LESZNO.

D) Kalendarzyk terminowy zebrań. zbiórek itd.
Dzis (28. 11.): K. Sp. Polonia. Pogadanka wszystkich drużyn o godz. 20-tej w Hotelu Dworcowym.
Chór Kościelny: lekcja śpiewu o godz. 8-mej w Domu Katolickim. Uprasza się o komplet.

Jutro (29. 11.): Tow. Kat. Rob. Polsk.: zebranie miesięczne zaraz po sumie w sali Domu Katol. Referat wygłosi ks. Proboszcz. Przypomina się członkom nalegającym ze składkami, aby je uiszcili, w przeciwnym razie będą z listy członk. skreśleni.

Słow. Młodych Polek: o godz. 4-tej po poł. ćwiczenia kółka wychowania fizycznego w ćwiczeni miejskiej.

Słowarzyszenie Młodzieży Polskiej: o godz. 1-zej po obiedzie zbiórka wszystkich drużyn przed Domem Katolickim. O godz. 6-tej wiecz. plenarne zebranie na sali Domu Katolickiego. Wygłoszony zostanie odczyt p. t. „Jak się wychowuje w S. M. P. Przypicie wszystkich pożądane, goście mile widziani. Płacenie składek pół godziny przed zebraniem. Gotów. Zarząd.

Zw. Podof. Rez.: o godz. 10-tej przed poł. zebranie młodzieży przedpoborowej w Hotelu Polskim.

Pojutrze (30. 11.): Słow. Młodych Polek: zbiórka VI zastępu o godz. 8-mej w Ognisku.
S. M. P.: zbiórka III zastępu w Ognisku o godz. 8-mej.

Słow. Młodych Polek: zbiórka III zastępu punktualnie o godz. 7,30.

Kółko śpiewu „Dembiński”: o godz. 8-mej wiecz. próba teatralna i lekcja śpiewu dla chóru mieszanego w Hotelu Dworcowym. Dyrygent.

1) Tow. Gimn. „Sokół”. W sobotę, 28 b. m. o godz. 8-mej wiecz. odbędzie się w sali na boisku „Sokoła” zebranie plenarne, połączone z obchodem ku uczczeniu rocznicy Powstania Listopadowego. — Zarząd uprasza o liczne przybycie drużyn jak i drużyn z gniazda żeńskiego.

2) Z okazji 10-letni. pobytu 17 p. Ulanów w Lesznie odbędzie się w niedzielę, dnia 29 bm. wręczenie znaczka pułkowego miastu naszemu z następującym programem: o godz. 11,45 przybycie honorowego szwadronu, godz. 12-4a raport, godz. 12,10 wręczenie znaczka pułkowego przez dowódcę 17 p. Ulanów p. pułk. Pragłowski i przemówienie p. burmistrza Sobkowiaka. — Następnie uroczyste posiedzenie Rady Miejskiej z przemówieniem prezesa Rady Miejskiej. Władze i obywatelstwo uprasza o laskawe wzięcie udziału w powyższej uroczystości. — Magistrat: burm. Sobkowiak. — Rada Miejska: Nowakowski, prezes.

N. A. LEJKIN

Nasi Zagranicą

POWIEŚĆ HUMORYSTYCZNA.

33)

Nadjechał jakiś pociąg.
— Czy to ten? — spytał Mikołaj Iwanowicz.
— Nie, nie. Ten pociąg idzie gdzieś indziej. Przecież pan widzi, że jest dopiero siódma minuta przedziesiąt jeden. Pański pociąg będzie za dwie minuty.

Gwizd i pociąg podstawiony przed chwilą pod rampę ruszył, a zaraz za nim zadzwonił kołami drugi pociąg.

— Pociąg państwa — rzekł szwajcar. — Siadajcie państwo. Przedzej, spieszcie się! Sześćdziesiąt pięć.

I w minutę potem małżonkowie już jechali.

XVIII.

— My, rosjanie, nie nadajemy się do niemieckich warunków życia! — mówił do żony Mikołaj Iwanowicz, siedząc w młokowym wózi pociągu. — Można tu rok mieszkać i nie przywyknąć do ich porządków. Czyż zauważyła, jak ruszył pociąg. Przecież ani razu nie zadzwonił. Ledwo zdążyliśmy wstać do pociągu, już konduktor zagwizdał i pojechaliśmy całą parą. Naprawdę, gdyby nie Franc, lobysmy się znów pomylili i nie wsiadli do właściwego pociągu. Kiedy dwie minuty przed nadejściem naszego pociągu podstawiono inny gotów już byłem wleźć do środka i gdyby nie Franc nie odciągnął... A ten pociąg szedł do Wiednia. No i komu by przyszło do głowy, że po tych samych szynach o siódmej minucie przedziesiąt jeden można jechać do Wiednia, a we dwie minuty później do Kolonii. A jak się trzeba spieszyć! Jeśli ktoś ma się pożegnać przed odjazdem z krewnymi i jeść

3) Przypominamy o jutrzejszem (niedziela) zebraniu Ligi Katolickiej i Tow. Opiekł nad wychodźcami, które odbędzie się o godz. 4-tej po poł. w Domu Katolickim. Referaty wygłosi ks. dr. Spikowski i p. Bajdzinski. Liczne przybycie społeczeństwa leszczyńskiego pożądane z uwagi na aktualną treść referatów.

4) Arcyhraciwio Straży Honorowej Najsw. S. P. Jezusa. We wtorek, dn. 1. grudnia o godz. 8-mej wiecz. odbędzie się miesięczne zebranie w sali Domu Katol. Referat wygłosi ks. Kowalski na temat: „Typ nowoczesnego świętego”. Uprasza się członków o jak najliczniejsze przybycie. Płacenie składek miesięcznych od godz. 7-mej. Również przypomniała się członkom kasy pośmiertnej, ażeby swe składki od trzeciego wypadku uregulowali. Zarząd.

5) Związek Harcerstwa Polskiego. Pod protektorem Kola Przyjaciół Harcerstwa urzędza leszczyński hufiec męski, harcerska uroczystość jesienią, w dniu 29 listopada 1931 r. o godz. 16-tej na sali ćwiczeń miejskiej, która poświęca swym przyjacielom, aby się mogli zapoznać lepiej z duchem harcerskim na terenie naszego miasta. Każda drużyna przygotowuje jakiś występ lub popis, który chociaż w części ma zobrazować życie i ruch w zespłach i drużynach. Uroczystość składa się z trzech części: obchód „Powstania Listopadowego”, popisy drużyn, uroczyste przyzreczenie żuchów i harcerzy. Harcerze zapraszają uprzejmie Rodziców, i Sympatyków. Wstęp: dobrowolne składki. Czuwaj! — Komenda Hufca Męskiego.

6) Z. H. P. Komenda Hufca Męskiego. Wszystkim harcerzom do wiadomości: w sobotę, dn. 28 bm. o godz. 4-tej po poł. wspólna spowiedź św. harcerzy w kościele parafjalnym. W niedzielę, dn. 29. bm. o godz. 9-tej rano Msza św. i wspólna Komutaja św. w kaplicy Semin. Męskiego. „Czuwaj!”

7) Obóz Wielkiej Polski. Zebranie placówki odbędzie się w niedzielę, dn. 29. bm. o godz. 15,40 w salce „Sokoła”. Zebranie to poświęcimy sprawie żydowskiej. Przypominamy członkom o obowiązku regularnego i punktualnego uczeszczenia na zebrania. Sympatycy naszego ruchu mile widziani. Młodzi czuwajcie! Kierownik.

8) Kółko Rolnicze Leszno. Zebranie miesięczne odbędzie się w niedzielę, dnia 29 bm. o godz. 12 w pot. na sali p. Iłskiego w Ryńku. Zarząd.

9) Konferencja rodzicielska w szkole powszechnej męskiej w Lesznie. Kierownictwo szkoły powsz. męskiej w Lesznie podaje mniemaniem do wiadomości, zainteresowanym rodzicom, że jutro, t. j. w niedzielę, (29 bm.) odbędzie się w gmachu szkoły powsz. męskiej od godz. 11,30 do 12,30 konferencja rodzicielska, podczas której można będzie zasięgnąć u PP. Nauczycielstwa informacji o postępkach w nauce i sprawowaniu się swych dzieci. Przybycie rodziców jest konieczne. — Stan. Rychelewski, kier. szkoły.

10) Podziękowanie. Szlachetnym ofiarodawcom Firmie Schneider i Zimmer za laskawe udzielenie 300 zł. na cele biednych naszego Związku składamy w imieniu tychże nasze najserdeczniejsze podziękowanie. — Zarząd Zw. Inwalidów Cywilnych.

11) Związek b. Ucz. Powstań Narod. Zebranie Zarządu i Komisji Rewizyjnej dn. 2. grudnia o godz. 19-tej w lokalu druha Łagody, przy ul. Kościńskiej. — Zebranie plenarne Grupy odbędzie się dnia 3. grudnia br. o godz. 19,30 w lokalu druha Łagody.

12) Komunikat w sprawie zapotrzebowania robotników sezonowych na rok 1932. Za interesowanym majątkom, które rok rocznie sprowadzają robotni-

cie odprowadza pięciu, sześciu krewnych... Naprawdę, z żadnym nie zdążył się emknąć z dubeltówki.

— No, to głupstwo — odrzekła pani Głafira. — Możesz się wpięrw wyomknąć spokojnie i czekać na pociąg.

— To całkiem inna para kaloszy. Głaszo, to całkiem inny fason. Z krewnymi, który cię odprowadza, przyjmienie jest wejść do wagonu, powiedzcie — „tu będę siedział”, później ucałować się z dubeltówki, pobiedz do bufetu, napredce wypić kieliszek, znów wrócić do wagonu, znów się ucałować z dubeltówki. Dlaczego to wszystko u nas się robi, a oni tylko się spieszą, jakby wszyscy pasażerowie byli złodziejami lub zbojami i uciekali, bojąc się pogoni? I gdzie się do licha spieszą. Przecież wczesznieć, czy później zawsze przyjeździemy tam, dokąd jedziemy. Wiesz co? Myślę, że szwabi robią to dla oszczędności, żeby o jeden kes więcej, nie zjeść i o jeden kufek piwa mniej wypić w drodze...

— Ma się rozumieć — zgodziła się żona.
— Ale piwo mają nadzwyczajnie. Jedno tylko jest dobre w tych Niemczech, to piwo. Ich piwo — jak aksami.

Mikołaj Iwanowicz mruczał, ganiąc niemieckie porządki, a pani Głafira, wyjąwszy z walizy rosyjsko-francuski słownik, szukała różnych francuskich wyrazów, które, jak sobie myślała, przydadzą jej się przy wjeździe na francuskie terytorjum.

Do Kolonii dojechali bez nadzwyczajnych wypadków: przybyli na tę stację o dziewiątej wieczór. Stamtąd do Paryża miał pójść pociąg o północy. Było więc dość czasu i małżonkowie udali się do bufetu.

W sali jadalnych było pełno podróżnych. Jeden czekał na pociąg paryski, drugi na berliński, ów miał jechać na Majns, tamten zaś do Monachium. Szwargotano po niemiecku, po francusku: jakiś angielski sędził przez zęby wyraził: wtem rozległy się

ków sezonowych z różnych okolic kraju podaje Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Lesznie do wiadomości, że wobec większej liczby bezrobotnych robotników i robotnic sezonowych młodszych, sprwadzanie robotników sezonowych z dalszych okolic Polski, bez zgody i wiedzy Urzędu karancm będzie po myśli rozporządzenia Ministra Pracy i Opiekł Społecznej z dn. 15 lutego 1923 r. i to do 20 — zł do 3000 zł. za każdy poszczególny wypadek. Zaleca się zatem, ażeby zainteresowane majątki już teraz zaopatrzyły się w robotników sezonowych z najbliższych okolic swego zamieszkania, zawierając z nimi kontrakty na rok 1932, czy to bezpośrednio wprost z danymi robotnikami, powiadamiając o tem odnośny P. U. P. P., czy też za pośrednictwem Państw. Urzędu Pośrednictwa Pracy w Lesznie. Główni działania P. U. P. P. w Lesznie objmie powiaty: Leszno, Rawicz, Gostyń i Śmigiel. — Robotników sezonowych zaś, którzy zamierzają zawrzeć kontrakty pracy na rok 1932 uprasza się, ażeby w własnym interesie, zgłaszali się już teraz, czy to pojedynczo, czy grupami do P. U. P. P. podając imieniami spis robotników wzgl. robotnic, ich wiek i miejsce zamieszkania, oraz od kiedy zamierzają do pracy wstąpić i na jakich warunkach. Zaleca się, ażeby dziewczyny robotnice sezonowe tworzyły po znajomości główne grupy po 8 do 20 dziewcząt i adres swój podawały do Państw. Urzędu Pośrednictwa Pracy w Lesznie, ul. Komejanusza 14.

13) Ze sportu. Sparta—Polonia. Tegoroczne rozgrywki o puchar A. B. C. rozpoczynają się na miejscu w nadchodzącą niedzielę, spotkaniem powyższych zespołów. Losowanie wyznaczyło co prawda na zawody do Leszna rezerwy Sparty, lecz należy się spodziewać przyjazdu i drużyny Sparty, gdyż wylosowany tenże przeciwnik C. klasowy „Skrak” Poznaniński i tak będzie miał niktę szansę przeciwko II. drużynie Sparty. Sparta dała podczas walk mistrzowskich dowody swojej techniki i ambicji, a jej obecne wyniki wskazują, że znajduje się u szczytu formy. Będziemy mieli znów sposobność zaobserwować świetnego reprezentacyjnego gracza miast Poznania Graczyńskiego, którego „bomb” już nieraz naszych najlepszych bramkarzy do kapitulacji zmusiły. Miejscowi wchodzi do rozgrywek z należytym przygotowaniem i spodziewać się należy, walki pełnej emocji, gdyż jak wiadomo przegrywająca drużyna od razu zostaje wyeliminowana. Początek zawodów punktualnie o godz. 14-tej. O godz. 12,15 przedmecz Polonia II. — Union. na boisku Polonii.

— 0 —

Zbiórka ziemniaków na rzecz bezrobotnych.

W myśl porozumienia Naczelnego Komitetu dla Spraw Bezrobocia z Naczelniemi Organizacjami Ziemniakiemi i Rolniczeimi przeprowadza się na terenie tut. Woiewództwa zbórkę ziemniaków na rzecz bezrobotnych. Nadwyżkę uzyskaną z tej akcji po zaspokoleniu własnego zapotrzebowania przeznaczą się dla bezrobotnych w okręgach przemysłowych, w których z natury rzeczy zapotrzebowanie przewyższa w znacznej mierze miejscową produkcję. W zamian za odstawione ziemniaki jest przewidziany przydział węgla i cukru dla bezrobotnych tutejszych okręgów.

Niżej podpisany Komitet Powiatowy dla Spraw Bezrobocia zwrócił się w ubec tego do wszystkich pp. ziemian i właścicieli gospodarstw rolnych powyżej 50 ha, aby zaświadczali na powyższy cel minimum 1 kg. ziemniaków z zasadzonego niemi 1 ha. grantu. Na skutek tej odczyt woli należy dotychczas następujące deklaracje:

Majętność Jablonna 200 ctr., Majętność Trzebin 200 ctr., Majętność Kłobucka 110 ctr., p. Płochowski z Bielaw 20 ctr., Majętność Olszeczna 100 ctr., Majętność Drobniń 100 ctr., Sandomiersko-Wielkopolska

dźwięki mowy rosyjskiej. Pan Mikołaj drgnął i obejrzał się. Obejrzała się również pani Głafira.

Przy stole, na którym stała butelka wina rosyjskiego, siedział oparty o poręcz krzesła, legł, barczyści mężczyzna. Twarz tego człowieka była porośnięta rzadką brodką. Gruba ręka, ozdobiona brylantowym pierścieniem gładził się po brzuchu, na którym kołysał się złoty łańcuch od zegarka, opatrzonej całą masą breloków. Przyodziany był w szare marynarkowe ubranie, kroju kupieckiego, a na głowie miał melonik. Po drugiej stronie stołu siedział stwy wagał w binoklach, z cygarem w zębach, w mocno zniszczonej narzutce z kapturem i w miętym pluszowym kapeluszu z szerokim rondem. Tuszczoch z waselem prowadzili rozmowę po rosyjsku.

— Rosjanie, — szepnął do ucha żonie pan Mikołaj. — Siadamy przy ich stole.

Można się z nimi poznać i wyptać o niejedno.

Małżonkowie przysiedli się.
— Kelner ewej bisztekis i ewej hier! — zawołał Mikołaj Iwanowicz i zwracając się do grubasa, zapytał, unosząc kapelusza: — Panowie rosjanie? Czy panowie jadą do Paryża na wystawę?

— Właśnie wracamy z wystawy, żeby ją zsiąg nagły i niespodziewany! — powiedział ów, nie zmieniając pozycji. — Spieszmy zpowrotem do swoich moskiewskich pieloszy.

— Dziwne, że pan tak gani wystawę! Wszyscy którzy stamtąd wracali bardzo ją chwaliłi. Mówią, że ma to być coś niebywalego.

— Grabież, — Grabież, na prostej drodze, ciągnął za wszystko jak z lipki, a życie — pieskie. Sie w gdzie spojrzysz kultura, ale też kulturalnie lupią z człowieka skórę. Te francuskie cwiocznubówki tośmy wyciągali, wyciągali z za cholewy, aż beknęliśmy na fest.

— Naprawdę taka drożyna? — dziwił się Mikołaj Iwanowicz.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Hodowla Nasion 80 ctr., Majętność Gronowko 80 ctr., Majętność Krzycko-Małe 100 ctr., Majętność Strzyżewice 25 ctr., Majętność Oporów 80 ctr., pani Andraut de Langeron z Zakowa-Nowego 10 ctr., pani Stepniowska z Świeciechowy 15 ctr.

Dotychczasowy przydział węgla, który już do tu powiatu nadszedł, wynosi 40 ton.

Dotychczasowym pow. powyżej wymienionym ofiarodawcom za tak szybkie zrealizowanie prośby, zwraca się Komitet Powiatowy niniejszym do reszty p. ziemian i rolników, którzy dotychczas deklaracji nie złożyli, z uślisnym apelem o spieszne nadesłanie przychodnie odpowiedzi, aby wysyłki ziemniaków jeszcze przed nastaniem większych mrozów uskutecznić można.

Leszno, dnia 25. listopada 1931 r.

PRZEWODNICZĄCY POWIATOWEGO KOMITETU
DLA SPRAW BEZROBOCIA.

(—) Zaskleber

STAROSTA POWIATOWY

L. dz. 7884/31. I. Op.

— 0 —

ZABOROWO.

zo) Tow. sw. Anny oraz Bractwo Małec Różańcowych. Zebranie odbędzie się w niedzielę, dnia 29 bm. o godz. 4-tej po poł. w sali p. Spychały. O liczne przybycie wszystkich członków prosi Zarząd.

ŚWIECIECHOWA.

śa) Z życia towarzyszy. Zgodnie z zapowiedzią, miejscowe Stow. Młodzieży Polskiej, jako ciąg dalszy związkowego swego „Święta Młodzieży“, urządziło ostatniej niedzieli wieczór teatralny, połączony z zabawą towarzyską. Publiczności, sympatyzującej z ruchem katolickiej młodzieży z pod znaku S. M. P., zebrało się sporo, zwłaszcza ze sfer urzędowych, co młodzież szczególnie cieszy. Miłą niespodzianką dla druhów było zjawienie się również Ks. Strzyżewskiego, wicepatrona okręgowego z Leszna. Wieczór zainaugurował Ks. Patron Wiercił odpowiednim prologiem, w którym na tle dramatu, jaki miano odegrać, wykazał zgubne i straszne skutki alkoholu i słońskiem młodzieży do knajpy, nawołując zarazem do wstrzeźliwości. Następnie mieszany chór młodzieży zaśpiewał nader udalnie „Bóg wielki ma echo na świecie“ — a jeden z druhów zadeklamował wiersz Korn. Ujejskiego „Młodość moja, ty nie bądź aniołem“. Szuka teatralna, wstrząsająca w swej treści została doskonale odegrana przez wszystkich młodych amatorów, niektórzy oddali swe role tak wernie, że w pewnych momentach gra ich graniczyła z porostu z artystem. — Zabawa tańcowa, urozmaicona kupletami i innymi niespodziankami, toczyła się w miłym, ścią rodzinnym nastroju, bez jakiegokolwiek zakłócenia, co należy tem więcej podkreślić, ponieważ o innych zabawach, urządzanych u nas w czasie ostatnim, nie można tego powiedzieć. Z półtora tanców wyróżnił się pomysłem i sprężystością wyprzedzony przez kierownictwo stowarzyszenia staropolski półtonez z bukiecikami jesiennych kwiatów. Słowem: tak wieczór teatralny jako i tancerzy wywarły jak najmiśsze wrażenie u uczestników zarówno młodych i starych i pozostały jak najlepsze wspomnienie. W bieżącą niedzielę tak zorganizuje tak miśkie jak i żeńskie S. M. P. wieczór Stenkie-wiczowski z okazji 15-letniej rocznicy zgonu tego wielkiego Polaka — zapraszając również z tego miejsca wszystkich do Ogniska, by wspólnie obchodzili tę rocznicę.

BOJANOWO.

ho) Związek Podoficerów Rezerwy R. P. koło Bojanowo. Zebranie miesięczne odbędzie się w środę, dnia 2 grudnia 1931 r. o godz. 19.30 r. w lokalu p. Chruszcza. O punktualności i liczne przybycie członków uprasza Zarząd.

RAWICZ.

rz) Na akcję pomocy dla bezrobotnych złożyli pp.: X. X. 2 zł., p. Bartoszkiewicz 0.50, Riedel 1.50, Słomach Józef 1.00, Skwarski 1.00, Rózynek 1.00, Tomiński 1.00, Borowczyk Fr. 0.50, Nowak Franciszek 1.00, Förmann 0.50, Keit Alfred 1.00, Roehr Paulina 1.00, Wirbel Robert 0.50, Biskupska Maria 1.00, Kłose Karol 1.00, Kłopsch Maria 0.50, Bąkiewicz Tad. 2.00, Fechner 1.00, Schmidt Anna 2.00, Kłopsch Karol 1.00, Jonaczyk 2.00, Kurpisz Jan 1.00, Borowczyk Piotr 1.00, Kłopsch Elżbieta 1.00, Kuntshke Ernest 1.00, Kowalski 0.30, Kurzawski 5.00, Poprawski Józef 0.50, Laube Ernest 1.00, Herberg Karol 1.00, Schwartz Paweł 1.00, Thomas Ernest 0.50, Bernhardt 1.00, Stoppe 1.00, Kolibabka 1.00, Pastor Kaulbach 2.00, Ks. Prob. Juellner 2.00, Wolf Alfred 2.00, Sings Alfred 2.00, Sliwa 2.00, Koser Berta 1.50, Kociałkowski 2.00, Geib Fryderyk 2.00, Kłoz Karol 2.00, Machowski 1.00, Kłopsch Berthold 2.00, Weigt Ernest 1.50, Wojciechowski (ekspert) 2.00, Stow. niemieckich katolików 2.00, Kunze Artur 2.00, Bartoszkiewicz 5 worków wódn., Nather Józef 2 chleby, Rißner Henryk 25 funt. ziemniaków. — Fiszler Józef 1 ctr. brukiwi, Methues Ernest pół ctr. kapusty, Heineze Paver 1 ctr. ziemniaków, Prahat 1 ctr. ziemniaków, Schmidt Gustaw pół ctr. ziemniaków, Ullm Augustyn 1 ctr. ziemniaków, Chudy Józef 1 ctr. ziemniaków, Wojtkowiak pół ctr. ziemniaków. — Zgodnie z uchwałą Oddziału finansowego Miejscowego Komitetu Pomocy dla bezrobotnych rozdano wyżej wymienione naturalia miejscowym bezrobotnym, zaś gotówkę przekazano do dyspozycji Powiatowego Komitetu Pomocy dla bezrobotnych w Lesznie. Ofiarodawcom: „Bóg zapłać“. — Za Komitet miejscowy: Rzemyszkiewicz, przewodniczący.

rz) Rocznicę Powstania Listopadowego. W roku bieżącym tak jak w ubiegłych latach rocznicę powstania listopadowego w miesiącu naszym będzie bar-

dzo uroczyste obchodzona. Komitet wykonawczy okłada jak największych starań około uświetnienia tego dnia, chcąc w mieszkańcach naszego grodu kresowego wzbudzić uczucia wdzięczności dla tych, którzy przed stu laty wyruszyli w krwawy bój o wolność naszej najukochańszej Ojczyzny. W dzień poprzedzający rocznicę, powyższą t. zn. w sobotę, 28 listopada będzie wymarsz Korpusu Kadetów Nr. 3 przed pomnik żołnierza Polskiego, gdzie nastąpi zmiana warty w kostiumach żołnierzy polskich z 1831 r. — W niedzielę, dn. 29 listopada odbędzie się uroczyste nabożeństwo w kościele parafialnym o godz. 10-tej. Tegóż dnia wieczorem będzie uroczysta akademja na salach Strzelnicy, na którą złoży się podjęta orkiestra i chór Korpusu Kadetów Nr. 3, deklamacje, obrazek rodzajowy, zegar oraz fragmenty z Liki Wenedy Słowackiego. Dekoracje i kostiumy wykonano w Korpusie Kadetów pod kierownictwem prof. p. Heimrattha. Cakość wyreżyserował p. porucznik Ciapka. (g.)

rz) Wystawa robót ręcznych. Stowarzyszenie Pań Miłosierdzia św. Wincentego z Paulo idąc wzorem swego Wielkiego Jamuznika dokłada wszelkich starań, aby złagodzić dolę tych, najbardziej potrzebujących. W tym celu powyższe towarzystwo już od dłuższego czasu gromadzi skrzętnie fundusze, by móc wyprawić gwiazdkę najbardziej potrzebującym naszego miasta. Brak jeszcze dużo pieniędzy, dlatego masze Panie chcą połączyć dobre z pożytecznym, urządzają w dniach od 8 do 13 grudnia wystawę robót ręcznych. Czysty zysk przeznaczony jest na gwiazdkę dla najbardziej potrzebujących, których szeregów w czasach obecnych się powiększają. (g.)

rz) Koło śpiewu „Jutrzenka“. Najserdeczniejsze podziękowanie składamy księdzu wikariuszowi Echaustowi za odprawienie mszy św., dyrektorowi Związku p. prof. Kwaśnikowi, Związkowi IX. Okręgu Kół Śpiewaczych, władzom miejscowym, p. staroście Ekerleowi i p. burm. Sławińskiemu, prasie miejscowej za przyczynienie się do bezinteresownej propagandy — z nacym amatorem, a przedewszystkiem reżyserem p. prof. Heimratthowi za jego artystyczną pomoc, sufernowi p. A. Seiferlowi, dyrygentowi IX. Okr. Kół Śpiew. p. Scherwentkiemu, oraz wszystkim, którzy przyczynili się do uzupełnienia orkiestry z p. W. Herwiczem, członkiem IX. O. K. Sp. Specjalne podziękowanie dla Komendanta Korpusu Kadetów Nr. 3 pułk. Wilczyńskiemu i dyr. nauki p. Sidorowiczowi za udzielenie nam orkiestry do pochodu i poparcie przez udział kadetów w przedstawieniu. Dziękujemy również wszystkim za udział w uroczystości i za nadesłanie życzeń oraz publiczności miasta Rawicza i okolicy za zrozumienie naszej mozolnej pracy i za poparcie. Dziękujemy także serdecznie za złożony podarek wstęgi pamiątkowej do sztandaru przez bratnie Koło Echo z Rawicza.

Za Zarząd: Bukowski, prezes.

Wróg przed brama.

Kto jest tym wrogiem, który zagraża narodowi i państwu polskiemu? Żyd — wieczny intrygant, który się wbił jak kłn w nasze społeczeństwo; który, jak wrzód wrosł się w nasze ciało. Żyd zdążył w naszej odrodzonej Ojczyźnie zająć wysokie stanowisko państwowe, opanować literaturę, zarzucił nas pomorgaficznymi piśmiętami, uzależnił od siebie handel polski.

Alé jemu tego mało, on pragnie zająć przodujące miejsce i na wyższych uczelniach. Jego dążność do zawładnięcia ruchem ogólnym w Polsce doszła do tego stopnia, że zmusiła młodzież akademicką do zdecydowanego przeciwstawienia się, okupując swój odruch narodowy ofiarą młodego życia ś. p. St. Wacławskiego.

Nasza bierność doprowadziła żydostwo do żądy krwi polskiej, a my jeszcze nie widzimy potrzeby własnej obrony.

Tak dalej być nie może. Społeczeństwo nasze nie tylko powinno, lecz musi się otrząsnąć z tego uśpienia.

Nie my pierwsi wołamy i nie tylko chcemy powtarzać nawoływania do polskiego społeczeństwa, by bronili się przed zachłannością żydowską, lecz będziemy dążyli do urealizowania tych żądań.

Młode pokolenie podejmuje się tego zadania. Podejmuje też narzuconą nam walkę przez Żydów przeprowadzić aż do zwycięstwa.

OBÓZ WIELKIEJ POLSKI

— 0 —

Do wszystkich Bractw Kurkowych Okręgu Leszno.

W niedzielę, dnia 13. grudnia br. odbędzie się w Strzelnicy w Lesznie o godz. 10.30 roczne walne zebranie Okręgu, na które Bractwa przysyłają po 1 delegację na każdą rozpoczętą liczbę 30 członków. Przybycie obowiązkowe.

Porządek obrad:

1. Zagajenie i powitanie delegatów.
2. Przeczytanie protokołów z ostatniego walnego zebrania i z zebrania prezesów, Komendantów i skarbników.
3. Sprawozdania zarządu: a) sekretarza, b) skarbnika, c) komendanta, d) prezesa.

4. Udzielenie absolutorjum staremu Zarządowi i Komunikaty.
5. Wybór nowego Zarządu.
6. Omówienie przyszłego strzolanu okręgowego oraz uroczystość Bractwa w Krzywiniu.
7. Wnioski do uchwał.
8. Wolne głosy i zakończenie.

Dr. med. St. Potewski, prezes. R. Sura, wiceprez. L. Flieger, sekretarz. Wł. Figaszewski, komendant. J. Nowaczyński, skarbnik.

II. Powszechny Spis ludności odbędzie się 9 grudnia.

Przypominamy o Drugim Powszechnym Spisie Ludności, który odbędzie się w dniu 9 grudnia. Na temat ten zamieściliśmy już w „Głosie parę artykułów, szereg informacji. Wobec zbliżającego się terminu podawać będziemy jeszcze dalsze wiadomości i wyjaśnienia, aby szeroki ogół zapoznać z wszystkimi ważniejszymi szczegółami spisu. Informacje te ukazywać się będą od następnego numeru naszego pisma, tak, aby przed terminem były znane i zachowały się w świeżej pamięci.

Jarmarki w woj. poznańskim.

Bojanowo. Jarmark w Bojanowie na towary krajne, bydło, konie i świnie odbędzie się dnia 2. grudnia 1931 r. Opłat targowych nie pobiera się.

WIELKOPOLSKA.

w) Szamotulę. (Katastrofa autobusowa Na szosie Poznań — Szamotulę wydarzyła się katastrofa autobusowa. W chwili gdy samochód znalazł się w pobliżu Krzyżowników, nagłe kierownictwo wskutek defektu odmówiła posłuszeństwa a autobus wpadł na drzewo, rozbijając przednią część. Wskutek zderzenia ranni zostali w głowę 54 letni piekarski Józef Dybibański i jego żona, która odniosła 2 rany głowy i okaleczenia rąk. Dwaj pozostali pasażerowie doznali tylko lekkich kontuzji.

POMORZE.

p) Gdynia. (Przed epilogiem strasznej katastrofy). Dochodzenie śledcze przeciwko sprawcom wzbuchu gazu świetlnego w domu Z. U. P. U. w Gdyni w dniu 8-go października r. b. jest ukończona. Dyrektor gazowni w Gdyni Wieleżyński, inż. Mogińnicki, monter Barański i pomocnik montera Hryszko znajdują się obecnie wszyscy na wolnej stopnie po złożeniu ogólnej kaucji w sumie 40.000 zł. Rozprawa sądowna odbędzie się w Gdyni, nie wcześniej jak w styczniu roku przyszłego.

ŚLĄSK.

s) Mysłowice. (Ze względów partyjnych hamuje się akcję dobroczynną). Tow. matek chrześcijańskich w Mysłowicach w ponurym nastroju ze Stow. pań miłosierdzia i miejscowym proboszczem postanowilo uruchomić kuchnię dla biednych dzieci. Towarzystwo to liczy przeszło 1.000 członkii, i ma zapewnioną pomoc Pań Wincentego. Po ukończonych przygotowaniach Towarzystwo zwróciło się do kierownictwa władz o pozwolenie, lecz spotkało się ze sprzeciwem gdyż pozwolenie takie otrzymało Z. O. K. Z. organizacja samacyjna, wiodąca na Śląsku suchotniczy żywot. Kwestja ta wywołała w Mysłowicach liczne komentarze.

MAŁOPOLSKA.

mp) Olomunie. (Samobójstwo matki 11 dzieci) W Olomunie wydarzyła się ponura tragedia rodzinna. Żona robotnika gazowni Schida wypiła po gwałtownej sprzeczce z mężem tak wielką ilość sidolki, że wkrótce zmarła w szpitalu miejskim. Denatka pozostawiła 11-ciu dzieci. Na świat miało przyjść 12 dziecko.

KRESY WSCHODNIE.

kw) Wilno. (Ucieczka inteligencji z Rosji do Polski). Dotychczas na teren Polski przedostawał się z Rosji sowieckiej w ośbrzymiej większości wiośnianie. Ostatnio władze K. O. P. zanotowały ucieczkę z terenów Rosji sowieckiej inteligencji i wojskowych. W rejonie pogranicza wileńskiego przedostało się na teren polski 4 wojskowych, jeden z nich w randze komisarza, 9 mieszczan, oraz lekarz, urzędnik bankowy i student.

Z CAŁEJ POLSKI.

Q) Za chybiony strzał 10 groszy na bezrobotnych. Z ciekawia inicjatywy wystąpiły obecnie kółka myślowskie. Mianowicie jedno z kółek ustanowilo, ażeby myślowi w ten sposób przysłużyli z pomocą bezrobotnym, że za każdy chybiony strzał będą składać na rzecz bezrobotnych 10 groszy. Inicjatywę podchwyciły inne kółka, łącząc w ten sposób dobrowolne ofiary na rzecz bezrobotnych z momentem ambient myślowskiej. Pierwsze kwoty, które z tego tytułu zebraly kółka myślowskie już wpłacono na rzecz komitetów walki z bezrobociem. Ogólne wotwv z tego źródła mogą być całkiem pokaźne

Zbiedzona ludność nie ma nawet na lekarstwo.

Apteki przestały być źródłem złotych interesów. Aptekarze uważani są powszechnie za szczęśliwców, zagarniających złoto pełnemi garściami. Słowo „aptekarz“ używane jest jako synonim bogacza. Tymczasem i ta dziedziną obecnie została dotknięta kryzysem.

Oto co mówi dyrektor biura związku aptek: — „W roku bieżącym liczba recept wykonanych przez apteki prywatne spadła w porównaniu z rokami poprzednimi conajmniej o 30 proc. Ze wszystkich stron sygnalizują nam fatalne pogarszanie się sytuacji. Aczkolwiek wydaje się, że lekarstwo jest rzeczą tak niezbędną, że stan finansowy ludności musi tu odgrywać rolę poślednią, jednak w rzeczywistości ogólne zubożenie odbija się tutaj może jeszcze silniej, niż w innych dziedzinach.

— Zwiększa krytyczna jest sytuacja w aptekach — w małych miasteczkach. Obywatelstwo i chłopswo tak ostro dotknięte kryzysem — zjawia się w aptece tylko w wypadku nagłej potrzeby. To też apteki te stoją fatalnie, wiele z nich przynosi straty. Najlepszym dowodem jest, że gdy dawniej przy konkursie na aptekę w najmniejszym miasteczku zgłaszało się kilku conajmniej kandydatów, dzisiaj są wypadki, że zgłasza się tylko jeden.

„Fachowcy“ w naszych urzędach.

Wychodzący z Krakowie organ urzędniczy „Jedność“ zaniecił następujący, charakterystyczny obrazek z dziedziny rozpanoszonego w naszych urzędach państwowych „kultu niekompetencji“.

Spotkałem dawnego koleżę, będącego oczywiście na emeryturze, gdyż ma „już“ czterdzieści dziewięć lat. Mówił mi, że w urzędzie administracyjnym, w którym służył przed spensjonowaniem, na pięćdziesięciu kilku urzędników pozostał jeden tylko kolega prawnik.

Na moje pytanie, jakie kwalifikacje posiada ta reszta, odpowiedział:

— Rozmaito. Referentką personalną, która „brzęsie“ wszystkim, została niedokończona seminarzystka. Na naczelnika wydziału widocznie w braku miejscowych kandydatów, sprowadzono aż z Wilna, b. subiekta księgarskiego (oczywiście za wzrostem kosztów przesiedlenia!) Poza tem jest cała miazga zawodów, które się obecnie spotykały pod jednym dachem administracyjnego urzędu.

I tak: b. buchalter w browarze ma sprawy administracyjno-sanitarne, b. farmaceuta jest referentem w dziale leśnym, nauczyciel ludowy załatwia rekursy w sprawach karnych, b. porucznik artylerji kosmej ma meldunki, paszporty, widowska. Gdy się zestawi te dziwne „przydziały“ ma się wrażenie, że ktoś rozmyślił tak to pokombinował a poco? Chyba, by jak w owej żydowskiej zagadce na pytanie, dlaczego sędz ma być zięćny, odpowiedzieć: „nu, po to, żeby było trudniej zgadnąć“.

Naturalnie całe to grono „fachowców“, zatrudnionych w nieokrzesanym b'żej urzędzie państwowym, to dygnitarze kreowani przez sanacyjny reżim, kosztami emerytowania prawników i t. p., którzy nie wykazali dostatecznego zrozumienia dla „państwowej ideologii“. Ale w takim razie poco mamy w Polsce aż pięć uniwersytetów, kiedy na stanowisko referenta personalnego wystarczy niedokończona seminarzystka, a sprawy leśne załatwiać może b. farmaceuta?

Opisany przez „Jedność“ stan rzeczy nie jest odosobniony i nie ogranicza się do prowincjonalnych urzędów. Ryba cuchnie od głów...

Z SZEROKIEGO ŚWIATA.

(Z Żywy sejsmograf. Z Londynu donoszą o fenomenoie fudzkim, reagującym na wszelkie objawy trzęsienia ziemi, choćby najbardziej oddalonych miejsc jak n. p. w Indjach, Chinach, Nowej Zelandji i t. p. Człowiek ten nawiąskiem Robsona, jest w rzeczywistości żywym sejsmografem. Za każdym razem, gdy na kuli ziemskiej zdarzy się trzęsienie ziemi, odczuwa człowiek ten specjalne nerwowe wibracje, które trwają 1 — 10 sekund. W 22 wypadkach stwierdzono, że szok nerwowy odpowiada dokładnie chwili trzęsienia ziemi nawet i w innych częściach świata. Oczywiście Robson nie jest w stanie stwierdzić, gdzie w tej chwili odbywa się trzęsienie, uczyni jednak badania z wielkimi zaciekawieniem te dziwne właściwości, dla której dotychczas nie znaleziono dostatecznego wyjaśnienia.

SPRAWY GOSPODARCZE.

gd) Wegiel angielski wdziera się do Polski). W związku ze spadkiem funta szterlinga, węgiel angielski coraz śmielej konkuruje poczyną z węglem rodzimym. „Lolajny“ jak zawsze Gdańsk, już poczynił zamówienia na dostawę węgla angielskiego, a w lutym za ten węgiel angielski ukazał się na Pomorzu: w Chojnicach, Te ewie, Wajcherowie, bijąc węgiel rodzimym o 8 zł na tonie.

Bezczelna i głupia napaść dziennika niemieckiego.

Za drobne wykroczenia, nieścisłości, zawiesza się polskie dzienniki narodowe, tolernie się zaś na nolskiej ziemi szmaty niemieckie, obrzucające błotem wszystko co polskie, zarzucające władzom gwałty i nadużycia.

Rzekomo liberality „Berliner Tageblatt“ pomieścił w dniu wczorajszym obszerną korespondencję z Poznania, której autor Leon Hirsch(!) jakiś stu procentowy Germanin, poprostu nie pozostawia ani jednej suchej nitki i w sposób nieprawdopodobny skatuje władze i społeczeństwo polskie w Poznańskiem.

Te, pod każdym względem wzorową dzielnice Polski, nazywa p. Leon Hirsch odcinkiem półazjatyckim, wciśniętym między Hitlera i Sta'ina, o bardzo

obniżonym poziomie życia, zadrwanego szukanowaniem mniejszości niemieckiej, polonizowanego gwałtem i nadużyciami. Równocześnie denuncjuje Polaków, podając, że bardzo chętnie posługują się tym językiem, zwłaszcza w handlu. Przemocą zamyla się szkoły niemieckie, nakłada na ludność niemiecką specjalne ciężary podatkowe, tępi nawet wolne zawody i t. d.

Z Poznania.

P) Biblioteka uniwersyteckiej nauki w Poznaniu. Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu w roku 1925 podjęła starania o pozyskanie starszych partyj bibliotek gimnazjalnych województwa poznańskiego, obejmujących dzieła o znaczeniu bibliograficznym i historycznym. Kuratorjum okr. szkolnego poznańskiego zajęło wobec inicjatywy Biblioteki stanowisko zwolenne i poparło ją w ministerstwie W. R. i O. P., które decyzją z 15. stycznia 1929 r. przyznało Bibliotecie Uniwersyteckiej odpowiednie partie Bibliotek gimn. im. M. Magdaleny w Poznaniu. Rozpoczęła akcja została następnie (na wniosek dyrekcji, a za zgodą kuratorjum) rozszerzona na wszystkie inne biblioteki gimnazjalne województwa poznańskiego. Ministerstwo oświaty wyraziło na przekazanie Bibliotecie Uniwersyteckiej w Poznaniu: 1) wszystkich druków od wieku XV do końca wieku XVIII; 2) wyboru dzieł z lat 1800—1840; 3) rękopisów, znajdujących się dotąd w bibliotekach szkolnych. Akcja eliminowania i przejmowania bibliotek gimnazjalnych już się rozpoczęła. Z punktu widzenia ogólnej racjonalnej polityki bibliograficznej, stanowisko to ma doniosłe znaczenie. Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu, jako centralny księgozbiór naukowy Polski Zachodniej, otrzymuje tym sposobem wydatną pomoc w zabiegach o stworzenie z niej dobrze zaopatrzonego warsztatu pracy naukowej. Racjonalną i celową rzeczą jest pozostawienie w bibliotekach szkolnych głównie dzieł treści dydaktyczno-pedagogicz-

nej, a skupienie w Bibliotecie Uniwersyteckiej rozrzuconego dziś materiału o charakterze archiwalnym, bibliograficznym i historycznym.

P) Straż czuwa na zielonej granicy. Wielkopolski Inspektorat Okr. Straży Granicznej komunikuje: W miesiącu październiku r. b. na odcinku Wielkopolskiego Inspektorat Okr. Straży granicznej przyrzeczono 82 osób z towarem, 87 osób bez towaru oraz w 2-eh wypadkach towar bez osób. W poszukiwaniu za twarami niemieckimi przeprowadzono kilkanaście rewizyj pomieszczeń. Ogólna wartość przyrzeczonych towaru wynosi zł 25.008,99. Główne przedmioty przemytu stanowią: tytoń, sacharyna, spirytus słodkowy, przybory piśmienne, rowery, odzież, przedmioty oraz inne drobne przedmioty codziennego użytku.

P) Konfiskata „Kurjera Poznańskiego“. Wzrost rano Miejski Urząd Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego zarządził zajęcie „Kurjera Poznańskiego“ (wydania porannego) z dnia 27. 11. 1931 z powodu artykułu p. n. „Proces przeciw posłm Centrolewu“.

P) Z teatrów poznańskich. — Teatr Polski: 28. 11. „Sarajewo 1914“. 29. 11. o godz. 3 popołudniu „Swierszcz za kominem“, wieczorem „Sarajewo 1914“ 30. 11. „Hufa di Bufla“. — Teatr Nowy: 28. 11. „Lekkomyślna siostra“. — Teatr Operetkowy „Uśmiech“: 28. 11. „Czar walcu“. 29. 11. o godz. 3 po poł. „Kraina uśmiechu“, wieczorem „Czar walcu“. Początek o godz. 8 wiecz.

Borahowi w odpowiedzi.

W sobotę, 7. listopada br. z okazji 600-iej rocznicy bitwy pod Płowami manifestował Poznań przeciw rewizjonistycznym eułogom senatora amerykańskiego Boraha, apostołującego samozwańco ideę niemieckiej odwetu, zaboreczni pusaftwa. Manifestacja ta odbyła się w szalenie zapelnionej auli Uniwersytetu Poznańskiego, tuż obok niedawno wzniesionego Pomnika Wdzięczności, poświęconego „Sacratissimo Cordi“ — Najświętszemu Sercu Jezusowemu — Sercu Króla Pokoju — Najszczęśliwzszemu Sercu, które nas Polaków obdarzyło wolnością, oswoiło nas od wrogów w postaci Moskwy, Austrii i Niemców.

W czasach niewoli manifestowaliśmy w chwilach osobliwej wdreki piemieniem pobożnym: „Przed Twoiż zanosim błaganie: Ojczyzno, Wolność racz nam wrócić Panie!“

I Bóg laskawie wrócił nam wolność! Dlaczego więc teraz pomijamy tę niezawodną najwyższą instancję, a ograniczamy się tylko do słownych protestów, zamiast przedewszystkiem do Tronu Najwyższego wnieść błaganie: Ojczyzno wolną zachowaj nam Panie!

Bo istotnie zaniedbujemy się w tym względzie, skoro po 13 latach Odrodzenia Ojczyzny nie zdobyliśmy się jeszcze na ukończenie wspomnianego Pomnika Wdzięczności, któremu dotąd brak najpotrzebniejszej części, bo posągu Chrystusa, którego błagamy, by czwał nad całością naszej Ojczyzny.

Nieukończenie pomnika przypisać należy okoliczności, że zebrana dotąd, aczkolwiek wietka, suma pół miljon złotych nie pokrywa wszystkich kosztów okazałego monumentu. Brak jeszcze poważnej kwoty, mimo jak najoszczędniejszego szafowania groszem przez Komitet budowy.

Atoli w obecnym momencie żywiołowych protestów przeciw zakusom na całość Ojczyzny naszej wydaje się nie od rzeczy — za wzorem akcji składkowej „W odpowiedzi Tręviranusowi“ wsząć nową akcję składkową na rzecz ukończenia Pomnika Wdzięczności Odrodzonej Polski, wnoszonego w Poznaniu ku czci Najśw. Serca Jezusa, Króla Pokoju, Boskiego Sprawcy Oswoiobnienia naszej Ojczyzny i najlepszego, najsukuczniejszego Stróża granic Rzplitej Polskiej.

Tak manifestujemy „Borahowi w odpowiedzi“. Składki na rzecz Komitetu Budowy Pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu przyjmuje Administracja pisma naszego, banku oraz P. K. O. na konto nr. 207 470.

Chcesz mieć Polskę potężną kupuj tylko towar krajowy!

Jeszcze tylko 10 dni!

dzieli nas od osiągnięcia

Wielkiej Loterii na Pomnik Wdzięczności,

która się odbędzie nieodwołalnie 10-go grudnia b. r. KUP PRZETO LOS 3,— zł i zapewnij sobie w ostatniej chwili możność uczestniczenia a w rozegraniu cennych nagród, które oglądać możesz w składzie Firmy Nowakowski i Sy owle przy ulicy 27 Grudnia (róg Kantaka) oraz wygrana główną: samochód Forda, wystawiony w oknie Firmy J. Zagórski przy ul. św. Marcina, naprzeciw przystanku tramwaju owego. Nabywając los prócz szans loteryjnych — spełniesz dobry uczynek, pomagając wykończyć wielkie dzieło wdzięczności za odzyskaną wolność

Ulepszenie telefonu.

Najnowszym wynalazkiem w dziedzinie komunikacji-telefonicznej, nad którym już od dłuższego czasu pracowano, ma być — jak donosi „Prager Presse“ umożliwienie jednoczesnego łączenia trzech lub czterech naraz osób, choćby nawet mieszkały w różnych miastach, w ten sposób, że mogą prowadzić wspólną rozmowę bez potrzeby porozumiewania się oddzielnie, gdy chodzi, na przykład, przy rozmowie dwu osób o zasługach zdania trzeciej osoby.

Jest to więc nowy krok w kierunku dalszego ulepszenia komunikacji telefonicznej.

Humor zagraniczny.

— Pan, zdaje się, nie był jeszcze u mnie? — Owszem, byłem, tylko nacłęła szczyfowa szybko się zagoiły. (Nebelsalter).

W golarni Plajtmana.

Pan radca czytał w gazecie, co oia naszego Pan prezydent na Polskę Rzeczpospolitą kupił nowego samochodu na 10 osobe. Gazeta pisała, co tego samochodu potrzebnego jest na reprezentacyjnego i polowaniu, na dyknie zajace i kaczki. Niech pan radca do tego nie wierzy, bo tak pisał gazete opozycyjne.

Uni zawsze wydzia rozrzuca gospodarke, tam, gdzie jest rzeczywisty potrzebe oszczednosciowy i ogolno-państwowy.

Pan nie wiesz jaki potrzebe. — Ja szez domiszlam, co tego samochodu wcale nie bedzie na polowanie reprezentacyjne.

A na co? Tego samochodu bedzie przeznaczanego na zwozonen szwiadki do procesu brzeskiego. Pan mi nie wierzysz? Ja szez przeklamam na wszystkie szwiagoszczy. Pan minister od skarbu i pan minister od sprawiedliwoszczy uni sobie powiedzieli, ze w skarbu i w sadu bedze duzy oszczednoszczy na bilety kolejowe, jak szez bedze szwiadki do kupy zwozyt na samochodu.

A jak szez procesu skonczy? Tego samochodu wtedy szez tyz nie zmarnuje, un bedze utrzymywal komunikacje pomiedzy Brzeszcz — Warszawa, a wzlowy stacji bedze w Nowogrodzie, gdzie Kostka Zwyciezca bedze sortowal przyszle wieznie brzeskie na tego polskiego Sybiru. — Jak pan miszli? Mnie szez zdaje, ze to szwielnego poczagniecie oszczednosciowego i praktycznego sposobu.

Pan radca nie dostal na galowke orderu? jaki wstegi komandorji, albo krzyzu za dlugi? Wiesz pan co tego hurtlowy melody rozdawania orderu to bardzo dobry dla sanacji metody. Pan radca nie wiesz dlaczego? Bardzo po prostemu: poslychaj pan mojego psychologicznego wywod.

Pomisz pan, ile to ludzy chce miecz jakiego odznaczenia? Uni na tego przykladu jemu nie mieiliby na fny drodze, tylko przez tego, co uni wstapią na dozywolna czlonke Bebe i na pamieci, jak pacierzu naucza szez szpicwac pierwszy brygady.

Jak uni szez temu naucza, wtedy juz kandydatu jest gotowy i trzeba czekac z jakim szwielnem. W tego sposobu sanacji tworzy radosny tworezosc, bo duzo odznaczone obiwatele beda zadwolone, a szeregu sanacji szez powiekszy z roku na roku.

Ja gdzies czytal w Monitorze, czy w Tajnego Detektynu, ze maja ustanowic rozdawanie orderu nie dwa trzy razy w roku, a co tydzien.

Kady kto bedze chczal orderu bedze szez muszal poddac komisje kwalifikacyjno-egzaminacyjne. Un poza pokazaniem co uni z pierwszym brygadem bedze muszal umiec odpowiedziec na nastepujacego pitanie:

Kto po panu Najjasniejszy Marszalek jest największego wodzu w obecny Polski? Na to trzeba odpowiedziec: Kostka Biernacki i Wentawa z Dlugoszewskim! — Największego akuszeru, uszczesliwiajacego Polski? Goj-Zelenki! — Największy literacki dzieło? Poprawki historyczny i Djabel zwyczeszczal!

Jak pan radca widzysz egzaman nie jest wcale trudnego, a jaki z tego bedze korzysci dla sanacji. Mnie szez zdaje, ze na takie odznaczone osobystosci mozna bedze nabozyt nowego podatku i uni to wykorzystaja bez zadnego szczemranie.

Jak my juz mamy podatku kryzysowy, to niech mu bedze jeszcze podatku orderowy. Co pan radca chesz, czy to zle pomiszlane?

A giten cześci!

Tragiczne skutki kradzieży bochenka chleba. W Białej Podlaskiej meżatka Anna Buniakowska powiesila sie z rozpaczy, dowiedziawszy sie, iż jej meża osadzono na 3 miesiace w wiezieniu za skradzenie z mezy bochenka chleba. Buniakowski ozenil sie niedawno. Mlodym malzonkom nie wiodlo sie. W ostatnich czasach kiedy bylo juz tak zle, ze doslownie nie mieli co do ust wlozyt, Buniakowski udal sie do miasta, skad juz nie wrocił, poniewaz zostal aresztowany za usilowanie skradzenia bochenka chleba. Mlody malzonka, zrozpaczona udala sie do sadu, by uslyszec wyrok. W chwili ogłoszenia wyroku szadzujacego jej meża na trzy miesiace wiezienia, kobieta rzucila sie z krzykiem rozpaczy na aresztowanego, sprzeciwiajac sie odprowadzeniu go do wiezienia. Po powrocie do domu popeznila samobójstwo. Zrozpaczony meż zwrócił się do władz z prosba o pozwolenie nie wziec udzialu w pogrzebie zmarlej malzonki, na co uzyskal pozwolenie.

7. Warszawy.

W) Osobliwe zarządzenie kuratora. Kuratorjum okregu szkolnego warszawskiego wydal okólnik do dyrektorów szkół średnich w związku z ostatnimi wydarzeniami na uczelniach akademickich. W okólniku tym czytamy m. in., że nalezy zakazac mlodziezy szkół średnich brania udziału w jakichkolwiek manifestacjach ulicznych lub demonstracjach — czy to będą nabozeństwa, organizowane przez osoby lub instytucje w związku z zaburzeniami, czy tłumne krązenie po ulicy miasta, niedozwolone okrzyki, noszenie laszek, przypinanie zielonych wstążeczek i t. p. (Nowe Słowo z 23 b. m.) Nie występując przeciwko celowości samego zarządzenia, musimy się zastrzedz kategorycznie przeciwko określaniu przez kuratorjum nabozeństw jako „demonstracji lub manifestacji ulicznych“. Kuratorjum powinno być dobrze wiadomem, że świątyni katolickich nie używa się dla celów demonstracyjnych. Zestawienie na jednym pozomie nabozeństw z noszeniem laszek czy wstążek, zakazu uczeszczenia dla kościółów z zakazem krązenia po ulicach, świadczy tylko, że kuratorjum nie rozróznia właściwych pojęć. (KAP.)

W) Kamienica Fukięra zagrożona. Jeden z najpiękniejszych zabytków stolcy, wspaniala kamienica Fukięrowa na rynku Starog Miasta zanobowana jest w rejestrze budynków zagrożonych. Stwierdzono, mianowicie, że jeden z filarów podstawowych tej kamienicy wskutek starosci zarysowal sie. Przed niejakim czasem podstemplowano ten filar, zaś obecnie urząd inspekcji budowlanej polecił nowym właścicielowi tej kamienicy przystąpić natychmiast do robót, któreby przyczynily się do wzmoctenia filaru i nie dopuścily do katastrofy. O ile nowi właściciele kamienicy Fukięrowej nie zastosują się do żądań urzędu inspekcji budowlanego, nałożony bedzie sekwestr na wszelkie dochody z tej kamienicy i remont wykonany bedzie przez stołeczny komitet budowy. Szyb-

kość wykonania tych robót podyktowana jest przez wzgląd na cenne historyczna kamienicy.

W) Jak ludziska sobie radzą w ciężkich czasach. Dyrekcja kolejek dojazdowych stwierdza ostatnio nie notowany spadek frekwencji. W porównaniu z rokiem zeszłym — spadek wynosi 15 proc., — co dla podmiejskiej komunikacji kolejowej stanowi b. wielki procent. Zestawienie kolejek podmiejskich wykazuje, że spadek frekwencji zaczął się gwałtownie — po przeprowadzeniu redukcji uposażeń urzędniczych. Wynika z poczynionych obserwacji — są wypadki, że niektórzy dla oszczedności idą piechota z Wawra, Anina, Włoch, miejscowości odleglych od Warszawy o 10 kilometrów.

W) Unieruchomienie 200 autobusów za niewykupienie biletów. Dotychczas większość właścicieli autobusów w woj. warszawskim nie wykupila biletów. Wobec tego wydano zarządzenie unieruchomienia wszystkich tych wozów, które nie mają biletów. Prawdopodobnie 200 autobusów — na kursujących w województwie 300 — ulegnie zatrzymaniu.

W) Uczniowie wyższych klas zwolnieni od nauki 7 i 8 grudnia. Kuratorja okregów szkolnych na prośbę glównego Urzędu Statystycznego zwolnily na dzień 7 i 8 grudnia uczniów wyższych klas szkół średnich i zawodowych od zajęć szkolnych. W większości szkół w Warszawie i na prowincji zajęcia nie będą mogły się odbyć z tego względu i za zgoda min. oświaty, ponieważ nauczyciele i uczniowie klasy 7 i 8-ej zajęcia będą przy powszechnym spisie ludności.

W) Falszowanie żywności. W październiku miejski instytut higieniczny przy wydziale zdrowia magistratu zbadał 709 prób mleka, z których 21 uległo zakwestjonowaniu z powodu zafalszowania lub nieczystości. Ogółem w z. m. miejski instytut higieniczny dokonal 2.280 prób, z których 107 zakwestjonowano, 30 uznano za niezdatne do spożycia.

Ze sportu.

Serce Nurmiego.

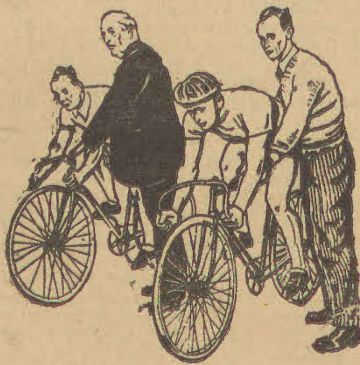
Nurmi jest fenomenem nie tylko w biegach i ciągle ustanawianiu rekordów, lecz także i pod względem swej niebywalej budowy i systemu nerwowego. Zwłaszcza serce jego, jak wykazywały ostatnie badania w Berlinie, jest niezwykle i prawdopodobnie i żadnego innego czlowieka niespotykane.

Oto puls Nurmiego przed biegiem na 5 km. wynosił 60 uderzeń na minucie (u normalnego czlowieka około 72), a po biegu bezpośrednio zaledwie 76 uderzeń (u normaln. czlowieka zawsze ponad 100).

Serce Nurmiego jest prawie trzy razy większe, niż u normalnego czlowieka, a mimo tak dziwnych rozmiarów nie jest bynajmniej chore, tylko pracuje zupełnie prawidłowo, a nawet wykazuje lepszą niż zwykłe pracę poszczególnych komórek.

Porównywano jednocześnie serca innych biegaczy długodystansowych i okazało się, że u żadnego serce nie jest nawet zbliżone do serca Nurmiego. Serce Nurmiego posiada z tego powodu niesłychaną siłę i odporność na zmęczenie i tem nalezy tłumaczyc jego niebywale wyzyny.

Niewiadomo jeszcze tylko, czy Nurmi urodzil się już z tak wielkim sercem, czy też z chwilą rozpoczęcia treningów, serce zaczęło się powiększac. W każdym razie tak wielkie serce pozwala Nurmiewi na uprawianie kolosalnego treningu i startowanie w niezliczonej ilości biegów bez specjalnego zmęczenia.

W Paryżu, na krytym torze odbyly się zawody pomiędzy francuskim asem cyklistyki Michardem, a Falk-Hansenem — który uzyskal w Kopenhadze mistrzostwo świata.

gp) Dziś dn. 23. 11. 31 r. kursy walut są następujące:

Dolar amerykański	1	8 88-87
Funt angielski	1	31,00
Frank francuski	100	34 82
szwajcarski	100	172-7
Marka niemiecka	100	209,60
Guldeny gdańskie	100	172,92

Program „Radia Poznańskiego“

9.00 Koncert poranny R. P. 9.30 Gazeta poranna. 10.15 Niedziela Adwentu. Nabozeństwo z Katedry poznańskiej. 11.35 Odczyt misyjny. 12.00 Sygnal czasu. 12.05 Odczyt rolniczy. 12.25 Odczyt rolniczy. 12.45 Wykład dla gospodyni. 13.05 Koncert polonowy. 16.45 Sluchowisko S. M. P. 17.00 Koncert gram. 17.30 Nasze żołnierskie chwile. 18.00 Audycja dla dzieci. 18.25 Recital wokalny. 19.00 Arje i pieśni. 19.25 Nadprogram. 19.45 Sluchowisko. 20.30 Koncert wieczorny. 21.55 Kwadrans literacki. 22.10 Włoskie pieśni ludowe. 22.40 Sztuka taneczna. 23.00 Sygnal czasu — komunikaty sportowe i polie. 23.15 Muzyka taneczna.

Program „Radia Warszawskiego“

10.15 Nabozeństwo z Poznania. 11.35 Odczyt. 11.58 Sygnal czasu. 12.10 Kom. meter. 12.15 Poranek symfoniczny. 14.00 Odczyt roln. 14.20 Muzyka. 14.40 Zorganizowane spotkanie. 15.00 Muzyka. 15.15 Audycja żołnierska. 15.55 Program dla dzieci starszych. 16.20 Plyty gram. 16.30 Odczyt. 16.55 Plyty gram. 17.55 Odczyt. 17.30 Wiadomości przyjemne i przyteczne. 17.45 Koncert popoł. 19.00 Rozmaitości. 19.25 Plyty gram. 19.40 Program na dzień nast. 19.45 Sluchowisko. 20.30 Koncert popularny. 21.55 Kwadrans literacki. 22.10 Włoskie pieśni ludowe. 22.40 Kom. meter. 22.45 Wiadomości sportowe. 22.55 Przerwa. 23.00 Muzyka felka i taneczna.

Urzędowa Cedula Giełdy Zbozowej i Towarowej w Poznaniu.

Warunki Handel hurtowy narytel Poznań ladunek wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.

23. 11. 1931
Ceny frankowyjnyet.

Zyto 285 tonn pat. Poznań	27,28
Uspodobienie spokojne	
„Ceny orientacyjne“	
Poznań	26,50—26,80
Uspodobienie silne.	
Jęczmień a) 64—68 kg.	22,25—23,25
Jęczmień b) 68 kg.	23,75—24,75
Uspodobienie silne.	
Jęczmień browarowy	27,50—29,00
Uspodobienie spokojne.	
Owies	25,25—26,75
Uspodobienie silne.	
Młka żytnia 68% w. w. wor.	39,75—40,75
Uspodobienie spokoje.	
Młka pszena 65% w. w. work.	38,2—41,25
Uspodobienie spokojne.	
Otręby żytnie	18,0—18,50
Otręby pszenne	16,5—17,50
Otręby pszenne (grube)	17,80—18,50
Rzenak	31,0—35,00
Gorczyca	39,00—43,00
Groch Victoria	25,00—29,00
Groch Poljera	31,00—35,00
Ziemniaki fabryczne za kilo	1,0—1,20

Ogólne uspodobienie niejednolite.
Transakcje na odmiennych warunkach: zyto 75 tonn, i sien 15 tonn, owas 18 tonn.

Koniec działu redakcyjnego.
Redaktor naczelny: Stefan Machalowski.
Redaktor odpowiedzialny: Szymon Majewski.
Za dział ogłoszeń odpowiada: Stanisław Szal.
Czcionkami Drukarni Leszczyńskiej Sp. z o. o. w Lesznie.

Czy choroby płucne są uleczalne?

Przy astmie, katarze szczytów płuc, chronicznym kaszlu, flegmie, dławicy wzdymanej, wzmianki czytać każdy broszurkę pod powyższym tytułem. Autor p. DR GUILLMANN, naczelny lekarz Finnsenowskiego zakładu kuracyjnego, wskazuje w sposób rzeczny i doświadczonej drogi naturalne do usunięcia tych ciężkich cierpień. Każdy cierozyw o rymnie i skomą na żądanie za darmo i bez opłaty nosisi. Należy napisać pocztówkę (adresowaną 35 gr) z podaniem dokładnego adresu do PUHLMANN & Co. BERLIN 602, Müggelstr. 25-25a.

Dnia 26. listopada br. zaszedł w Bogu członkami naszego Sp. Stanisława Jankowiakówna z roży 20. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę o godz. 2 z zakł. św. Józefa przy ul. Osieckiej. O liczny udział członków w pogrzebie prosi Zarząd Bractwa Panien Różańcowych w Lesznie.

Dnia 26. bm. zmarł Stanisława Jankowiakówna Pogrzeb odbędzie się w niedzielę o godz. 2 z zakł. św. Józefa. O liczny udział członków w pogrzebie prosi Zarząd Arcybractwa Straży Honor. NSPJ w Lesznie

Przewielebn. Duchowieństwu, przede wszystkim ks. Stróżwińskiemu oraz ks. Pełcowi, kolegom, krewnym i znajomym i wszystkim, którzy brali udział w pogrzebie naszego najdroższego Edzinka, oraz za tak liczne wieńce i kwiaty, składamy na tej drodze nasze najserdeczniejsze
Bóg zapłać!
Rodzina Dudzińskich.

Z dniem 1. grudnia 1931 r. kancelarję adwokacką na Rynek nr. 36 (Hurtownia pana Misaka), przenoszę z ul. św. Mikołaja 1. Józef Wstawski, adwokat.

Bukówiec Górny! Bukówiec Górny!
Ludwik Samol, skład bławatów poleca:
barchany, bieliznę, swetry, wełnę, pończochy i t. p.
Towary kolonialne! Sprzęty kuchenne!
Porcelana, szkło itp. Emale! Porcelana, szkło itp.

Akwizytorów-Inspektorów
uczciwych, zdolnych i pracowitych, z sławnym wypracowaniem poszukiwacze poważnego Towarzystwa Ubezpieczeń. Zgłoszenia pisemnie do ekspedycji „Głosu” pod „Ubezpieczeni”.

Rzeźnictwa
w Lesznie, w ożywionem miejscu lub domostwa, w którym można założyć rzeźnictwo, postuluje się celem kupna, za wpłaceniem większej sumy. Zgłosz. pism. z podaniem ceny i warunków umieszcza się do eksp. Głosu pod L. 53.

LICYTACJA PRZYMUSOWA
W poniedziałek, dnia 30 listopada br. o godz. 11,15 sprzedam najwiecej dającemu za gotówkę
1 samochód
Zbiórka knpuj. w Poniecu w garażu p. Walkowiaka. 820 KOKOT, komornik sądowy w Lesznie.

Drzewo sosnowe
na budulec i dla stolarzy oddaje z wolnej ręki
Zarząd leśny
Dóbr rycerskich Bronikowo
pow. Smigiel

UWIADOMIENIE.
Zainteresowanym do łaskawej wiadomości, iż specjalny kurs kierowców samochodowych dla pan i panów oraz zawodowców rozpoczyna się nieodwołalnie w poniedziałek, dnia 30. listopada br. o godz. 7 wiecz. w własnym lokalu przy ulicy Kościuskiej 64.
Co się tyczy osoby p. inż. A. Berndta, to znamy takowego od kilku lat, jako specjalistę wykładowca, który prowadził wykłady i naukę jazdy na kursach poznańskich jak: „J. Piątkowskiego”, „Warsam” jak również „AUTO-LOT”, których był organizatorem i zadziwiał nas wystąpienie p. M. Jasieńskiego, będącego w posiadaniu odpowiednich odpisów zaświadczeń powyższych kursów oraz oryginalów listów pochwalnych dla p. inż. A. Berndta.
Kursy Kierowców Samochodowych Stanisława Kaźmierskiego zatwierdzone przez M. W. R. i O. P. z dnia 11. 11. 26

Hotel Polski w Lesznie
Z dniem 1. 12. br. zmienia zespołu artystycznego
Przejżdża tu już znany humorysta Julian Julianowski wraz z swoim zespołem.

Wszystkim nam życzliwym, którzy w dniu zaślubin przestali i prezenty, kwiaty, gratulacje, oraz Tow. Chóru Kościelnemu za uszczelnienie ślubu przez wykonanie swych piosen, składamy nasze najserdeczniejsze
Bóg zapłać!
Antoni i Marta Rymarczykowie.

Balet Opery Poznańskiej
który z powodu zamknięcia Opery wyruszył w tournée po prowincji, dnia 20 p. m. zawita do naszego miasta z pryma baleryną p. M. Marózną i baletmistrem p. i Ciesielskim na orle dając na sali Hotelu Polskiego w Lesznie o godzinie 8:30 wieczorem
„WIECZÓR BALETOWY”
W programie dwa obrazy baletowe „Il. Rapsodia Liszta” i „Z dawnych czasów” M. Drigo. Przepiękne tańce narodowe, barokowo-rusycyzm-komiczne. Naozyci efektywne kostiumy złożą się na wybitnie artystyczną całość.
— Bilety od 1—4 zł do nabycia u pani Czerwiny w Ryнку —

WIELKI Jarmark kramny w Kaszczorzce
odbędzie się dn. 1 grudnia br.

Hodowla kanarków harceńskich
W. Trzczeński, Leszno, ul. Komienisz 39 poleca cenne i dobre gatunki śpiewające także i w wieczór przy świetle.

Skład
z urządzeniem, przy ul. Dworcowej, blisko Ryńka, natychmiast lub od 1 i 32 do wynajęcia. Zgł. pism. pod „B. K.” do eksp. „Głosu”.

Pokój mebl.
natychmiast do wynajęcia. Dla uczniów szkolnych dobre warunki. Leszno, ul. Jagiellońska 3 mieszk. 11.

Pokój mebl.
do wynajęcia, dla 2 pan lub panów. Leszno, ul. Boczna 6, mieszk. 5.

Pokój mebl.
frontowy, słoneczny, z osob. wejściem, elektr. oświetl., natychmiast do wynajęcia. Leszno, Rynek nr. 9, m. 3.
Skromnie i dobrze umebl.

pokój
tanie do wynajęcia. Leszno, ul. Młyńska 12, I. p.

2 pokoje
z kuchnią lub bez, na parterze, dla samotnego, poszukuje natychmiast. Pism. zgłosz. do eksp. Głosu pod „samotny”.

Broszurę
pouczającą o doniosłym znaczeniu złota i cennych, wysła chorem darmo — APTKA w LISZKACH

St. Śpiączka
dentysta
ulica Dworcowa nr. 29 (dawniej ul. Komieniszka)

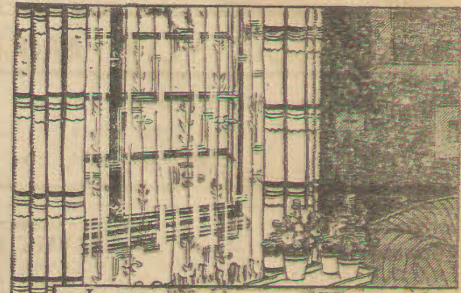
Lekcyj gry
na fortepianie i teorii udziela Irena Foersterówna dyplom. nauczycielka muzyki LESZNO, Dworcowa 22, part.

Dziewczę
uczciwe, do prac domowych, potrzebne natychmiast. Zgł. Leszno, Wolności 2, w składzie

Mieszkanie
pokój frontowy, z kuchnią, do wynajęcia od 1. 12. 31. Wzwrzyniec Myska — Leszno, ul. Kościelna 8, I. p. w. 2.

Mieszkanie
2 pokoje z kuchnią i 1 pokój z kuchnią, z przynależnościami, ogród, od 1. 12. wydzierżawie. Dorczak, Leszno, Raj.

DOM
z warsztatem kolodrejskim, dobrze prosperuj. oraz chlewy i ogródek (wjazd z ul.), z powodu podanego wieku właśc. na sprzedaż. — Cena około 5,000 zł. Kowalski, mistrz kolodrejski, Sarnowa 111.

Lśniące i wonne story,
firany i firanki wnoszą błogi nastrój w dom. Należy zadbać ich piękny wygląd przez Persil!
Przez zamoczenie w letniej wodzie, lekkie wyciśnięcie w letnim rozczynnie Persilowym i staranne wypłukanie znowuż w letniej wodzie wyczyszczą się gruntownie i delikatnie. Barwne materiały należy prać na zimno, wypróbowały wprzód trwałość koloru na narożniku sztyki.

Persil to Persil

PIANINA
najlepiej jakiejś poleca po cenach bardzo zmniejszonych
B. SOMMERFELD
Fabryka Pianin, Bydgoszcz, ulica Śniadeckich 2. Skład fabryczny w Poznaniu, ulica 27-go grudnia nr. 15. Proszę zażądać prospektów!

Na gwiazdkę ubieram lalki
i wózki dla lalek oraz wykonuje wszelką bieliznę damską, męską, dziecięcą i pościelową po bardzo korzystnych cenach. HELENA JANKOWSKA bielizna — towary krótkie — LESZNO — DWORCOWA 52.

Młoda, wysokocielna krowa
na sprzedaż. Praybyszewo nr. 36.
Szczegółowej publiczności miasta Osieczny i okolicy uprzejmie donoszę, iż z dniem 1 grudnia br. otwieram

warsztat obuwniczy
w Osiecznie przy ul. Kościelnej (w domu p. F. Błażczyka). Wykonywać będę obuwie wszelkiego rodzaju od najwzrostniejszego do najprostszego, oraz wszelkie reperacje. Wykonanie staranne, obsługa rzetelna.
Prosząc uprzejmie o łaskawe poparcie, kreślę się z poważaniem
Jan Kramarczyk, obuwnik.

REGULAMINY PRACY
poleca
Drukarnia Leszczyńska, Wolności 1

Szan. Obywatelstwa m. Leszna i okolicy donoszę uprzejmie, że z dniem 1. grudnia br. otwieram w Lesznie przy ulicy Dworcowej 11 (dawn. Teodor Smolanowicz)
skład przyborów do radja samochodów, rowerów i t. p.
Staraniem mojem będzie Szan. Klientele jak najzręczniejszą obsłużyć.
Prosząc o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa kreślę się z poważaniem
Maksymilian Rogalski.

Z fabryki LUKRY są wysmienite CUKRY

2 pięt. dom mieszkalny W Gostyniu

miśnyny, w dobrym stanie, z wielkim składem i kompletnym urządzeniem składowem, 9 pokoi, 2 łazienki z łazienką przy głównej ulicy w Rawiczu, na sprzedaż. Potrzeba 15-18,000 złotych gotówki. Zgłoszenia proszę skierować pod nr. 650 do ekspedycji „Głosu”.

dom ze składem, w najlepszym punkcie handlowym, korzystnie sprzedam na dogodnych warunkach. Płom. zgłoszenia poruszać do eksp. „Głosu” pod „Natychniast”.

PIORA
farouje i czyści
BARWA
Kalamajskiego
Leszno — Rynek 25.

Licytacja drzewa.

W sobotę, dnia 5. grudnia rb. w rewirze leśnym Trzebiny sprzedawać się będzie w parcelach za gotówkę najwięcej dającymu

drzewo sosnowe użytkowe i opałowe

Punkt zborny o godz. 9-ej przy granicy Trzebiny—Niechlód tuż przy granicy krajowej.
Zarząd majątności Trzebiny.

M. KLEMCZAK - MŁYN PAROWY - PONIEC
Przyjmuje zboże na przemiał i śrutowanie.
Zakup każdej ilości zboża.
Sprzedaż mąki, otręb żytnich i pszennych.

Kupię używany
piec kaflowy
ewentualnie kafele. Zgłoszenia: Ig. Jankowski, skład kolonii, Leszno, Nowy Rynek nr. 10.

Nowości jesienne
KAWELUSZE, czapki, bielizna męska, br., waty itd.
St. Muszkieta
Leszno, Rynek nr. 19.

MEBLE KANAPY
leżanki, materace, garnitury itp. — kupuje się najlepiej i na dogodnych warunkach pod gwarancją — w firmie znanej każdemu klientowi
Jan Barański
Leszno, Leszczyńskich 37.
Własna wytw. tapicerska.

Podstawą Państwa jest zdrowy naród!
Kupujcie stale mleko bo jest najzdrowsze.
MLEKO
FILTROWANE NIEFILTROWANE
Mleko filtrowane sprzedawane w Rolniczej Mleczarni poddane trwałej pasteryzacji nie zawiera żadnych bakterii chorobotwórczych.
Mleko niefiltrowane nie sprzedane w Roln. Mlecz. zawiera miliony bakterii chorobotwórczych, między innymi zawierają może bakterie, zarazki gruźlicy, tyfusu, t. d.

BANK LUDOWY
Spółdzielnia zapisana z nieograniczoną odpowiedzialnością
załatwia
WSZELKIE TRANSAKCJE
wchodzące w zakres bankowości.
Wypożycza skarbonki oszczędnościowe
Leszno - Rynek 25
TELEFON NR. 297
GMACH WŁASNY.

Tylko w specjalnym magazynie kupuje się najlepiej odzież męską i dla chłopców oraz wszelkie artykuły męskie
M. Przybylski 50
LESZNO ul. Dworcowa

Tomasz Stanek
Leszno
ul. Leszczyńskich nr. 43.
Najwykwint. krawiectwo damskie, męskie i wojsk.
Skład sukna.

FUTRA! KAPELUSZE! CZAPKI!
Fr. Makowski - Leszno
Wolności 3.
Polecam mój dobrze zaopatr. skład w swym na obsyd i na piaszcz. **NOWOŚĆ: SKÓRY KRAJOWE.**
FUTRA damskie i męskie, serdki, koce, kalesony baranokowe i koce, czapki futrz. Wykonuje samowielni i wszelkie reperacje.
Ceny znacznie niższe.

Najtańsze kupno
walizek, kulrów bagażow., tek, torb szkolnych i rynekowych, srebek, portfel, portmonek, parasoli, lasek itp. tylko w znanej firmie
W. Tomsza, Leszno
Rynek nr. 15.

Specjalny magazyn artykuł. damskich
„BON MARCHÉ“
LESZNO — U J. A. DWORCOWA 4.
Kapelusze damskie, dzieci i żabobne — wielkim wyborze.
BIELIZNA, pończoszki, rękawiczki, Paski białe i lekarzkie.
Nowości stale na składzie.

St. Kasperski
obrońca prywatny
LESZNO, ul. Wolności 23
załatwia sprawy procesow. cywilnych, karno. prywatnych, administracyj. — podatkowe, akcyzow. — skarbowe, także przerwaczenie należności z hipotek, jak w Polsce jak w Niemczech i dochodzenia należności z ubezpieczenia w Niemczech, śledzenie i należności i udziela porad prawnych

KASTRATOR BYDŁA
A. Blahuszek,
Leszno
ul. Leszczyńskich 44, naprzeciw kościoła katol.

PALI się W LESZNI i OKOLICY!
najlepiej prima węgiel górnośląski z firmy
L. Wenski, Leszno, ulica Wolności 16
Wagonowa. — Telefon nr. 18. — Detalicznie

Bank Ludowy - Osieczna
Spółdz. z nieogran. odpowiedz.
przyjmuje wkłady oszczędnościowe dochwazy od 1, — zł i płać wysokie procenty oraz załatwia wszelk. czynności w zakres bankowości wchodzące.
Telefon 23. Telefon 23.

Pracownia tapicerska
wykonuje najtaniej i najkorzystniej, czyli i tańszo
klubowe garnitury
w skazie oraz gobeliny, SALONKI kanapy, leżanki, materace, wkładki i wszelkie przeróbki wchodzące w zakres tapicerswa, na dogodnych warunkach małe zdatki i na raty.
Wielki obrót — mały zysk
A. Marcinkowski, LESZNO, ulica Komeniusza 11.

FABRYKA Fortepianów i Pianin
T. BETTING
LESZNO (POZN.)
Telefon 235.

OBRONCA PRYWATNY
załatwia sprawy procesowe akcyzowe, skarbowe, umowy najmu, podatki, ściganie należności, sporządza wszelkie wnioski i udziela porady prawnej.
A. RUNK
LESZNO, Dworcowa 36.

Jan Skrzypczak
mistrz kamień-rzeźbiarski
Leszno, al. Muśnickiego 5.
Oddział: ulica Osiecka 28
Pomniki Figury Nagrobki
z różnego rodzaju kamieni.

LASKE & LAND
LESZNO, ul. Kościelna nr 79 Telefon 55.
LESZCZYŃSKA PALARNIA KAWY
z zapędem elektrycznym
Najtańsze źródło zakupu towarów koloniala, kawy, herbaty, kakao, czekolady, konfitur, wódek i win

Najtańsze źródło zakupu
artyk. piernic, skłonych przyborów muzycznych, Wyroby tytoniowe
J. Walecki
Leszno
ul. Kościelna 66

W. Blechowlak
mistrz puszkarski.
Broń i amunicja!
Przybory fotograficzne.
LESZNO
ul. Wolności 6. Tel. 281

MEBLE WYŚCIELANE
na dogodnych warunkach, na meble raty. Garnitury klubowe, pluszowe, kanapy, leżanki, materace, wkładki sprężynowe w wielk. wyborze. Przyjm. przeróbki różn. rodz.
B. CHMIEŁOWSKI
Leszno, plac Dr. Metziga 4.

Wł. Markiewicz
mistrz blacharsko-instalatorski
Leszno, ul. Komeniusza 35
Wykonuje wszelkie prace w zakres blacharstwa i instalatorstwa wchodzące.

Władysław Rzepka
Introligatornia
Leszno, Rynek 14.
Telefon 168.
faktura wwsz. gatunk.

Drogeria - Perfumeria
Józef Chojnacki
Leszno, Dworcowa 10.
Telefon 261.
Najtańsze źródło zakupu.

Najtaniej kupuje się
ubrania, piaszcze, spodnie, ubrania czarne męsk. do ślubu, ubrania chłopięce, wszelk. artykuły męskie, przybory wojskowe — piaszcze i suknie damskie
A. POLEWICZ, LESZNO
Dworcowa 1 (przy Rynek)

PRZEDPŁATA: Na pocztę wraz tygod. „Przyjaciel Rolnika”, „Ognisko Domowe”, dodatkiem powiesiowym i dodatkiem ilustrowanym z odnosz. do domu włącznie z opłatami pocztowemi wynosi kwart 7,08 zł, mies. 2,36 zł, w eksped. i agenturach mies. 2,00 zł, z odnośnieniem do domu 2,20 zł. Oddzielny numer 15 groszy.
OGŁOSZENIA: Wiersz milim. 1 lam, na str. 6 lam. 20 gr. Reklamy 1 lam. w dziale redakcyjnym 60 gr. Najmniejsze ogłoszenie kosztuje 2,00 zł. Przy częstem powtarzaniu udziela się rabatu. Brzy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty odpada. Za telefonizację podane ogłoszenia nie przyjmujemy odpowiedzialności.
W razie przeszkód w zakładzie, spowodowan. wyższą siłą, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczanie pisma a abonent nie ma prawa do odszkodowania.

PRZEGLĄD TYGODNIOWY

BEZPŁATNY DODATEK ILUSTROWANY

GŁOSU LESZCZYŃSKIEGO I GŁOSU POLSKIEGO

NIEDZIELA 29 LISTOPADA 1931 r.

Ze świa- ta

Białe laski, jako
glejty bezpieczeń-
stwa dla ślepych.
300 inwalidów ze
stanu San Louis o-
trzymało białe la-
ski zapewniające
im bezpieczne
przejście przez u-
lice.

Zimowy pałac kró-
la przemytników
Al. Capone'a na
Florydzie. Skazany
on jest już na 11 lat
więzienia, a mimo
to pięknie sobie ży-
je w Ameryce i da-
lej prowadzi prze-
myt i handel alko-
holu.

Josee Laval, córka
p. prezesa rady mi-
nistrów Lavala, i
jej koleżanka R.
Claudel, córka po-
sła francuskiego w
Waszyngtonie, na
przyjęciu w Białym
domu.

25-lecie kapłaństwa J. E. Ks. Kubiny w Częstochowie.
Ks. Biskup Kubina (x) w czasie akademii, obok (drugi od prawej) O. Pius
Przeździecki, gen. OO. Paulinów w Polsce.

Grota Matki Boskiej z Lourdes. Poświęcenie jej dokonał w
Lesznie (Wlk.) w dniu 8 listopada b. r. Ks. Proboszcz Jankie-
wicz. Grota jest dziełem miejscowego Tow. Kolarzy.

Z okazji poświęcenia
Boskiej z Lourdes,
ale miłą uroczystość

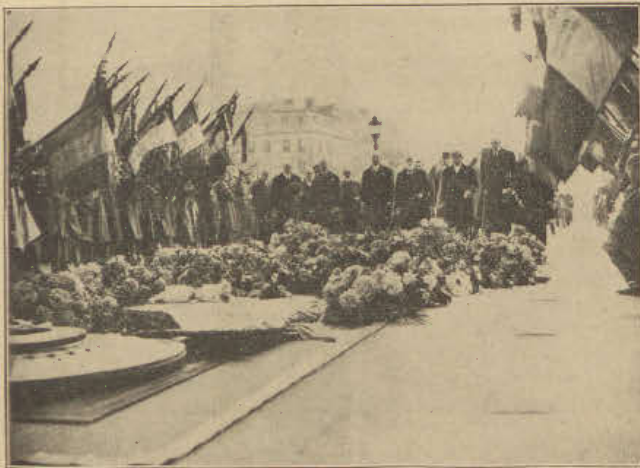
W TRZYNAŚTĄ ROCZNICĘ ZAKOŃCZENIA WOJNY.

P. Prezydent Mościcki przed frontem 36 p. p

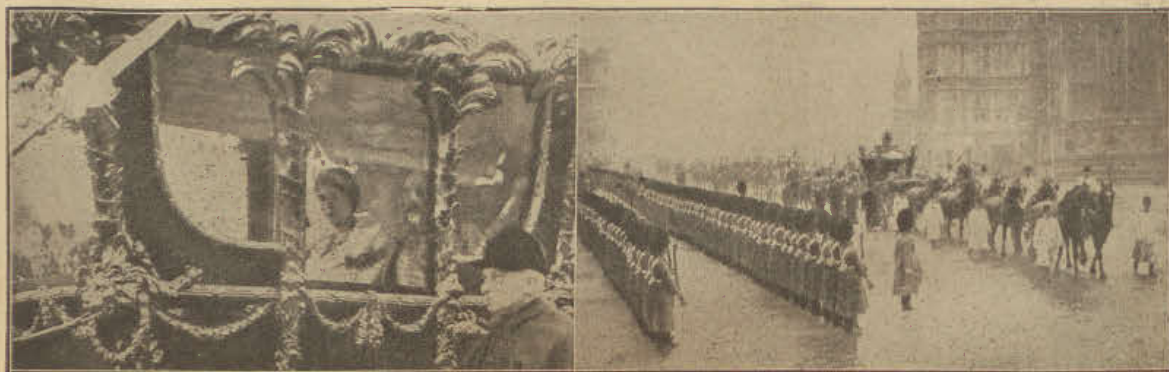
Motocykle z karabinami maszynowymi.

Prezydent Republiki Francuskiej w obecności ministrów u grobu
Niezanego Żołnierza w Paryżu.

Działo przeciwlotnicze.

Angielska para królewska udaje się w galowej karocy na otwarcie sesji

Czyń to
każdego
wieczora

a zachowasz do
późnego wieku młodzieńca

PALMOLIVE — otóż mydło, ma-
jące w pierwszym rzędzie na
celu pielęgnowanie cery. PAL-
OLIVE — wytworzone z olejów
owoców oliwnych, palmi orzechów
kokosowych, których cudowne
oddziaływanie na skórę ludzką
znane jest od wieków.

Gęsta piana mydła PALMOLIVE
oczyszcza naskórek gruntownie.

**MY
PA**

Architektura.

W Lesznie groty (patrz ilustr. obok) Matki Dzieciot szkoły powszechnej urządziły skromną, z odpowiednim przedstawieniem.

Sadzenie drzew na szosie Bojanowo, pow. rawicki.

Ludzkie dziwactwa: Pomniki psów i kotów na specjalnem miejscu grzebania w Paryżu.

Dziecięcy zakład lecznicy Uniwersytetu Jagiellońskiego na Bystrem, w Zakopanem.

Pani Natalja Adamska na koniu pełnej krwi hodowli krajowej — Troji.

świeżość cery

...głęboko w pory, uwalnia je...
...nieczystości, wzmacnia...
...delikatną tkankę naskórka...
...raz dziennie przez dwie...
...należy wcierać ją łagodnie...
...zmywając następnie...
...ciepłą, a potem zimną...
...Niezmienne proste ten...
...zachowa cerę Pani młodą...
...i piękną.

...Palmolive, Sp. z o. o.,
...Rymarska 6, Warszawa

WŁÓCZKA PALMOLIVE

„Pierwsza Pani Frazer”, komedia w 3-ach aktach J. Ervine’a. Wykonawczyni rolę głównych pp.: Przybyłko-Potocka i Zimińska.

Sakakibara: Poranek.

Rzeźba.

Grafika.

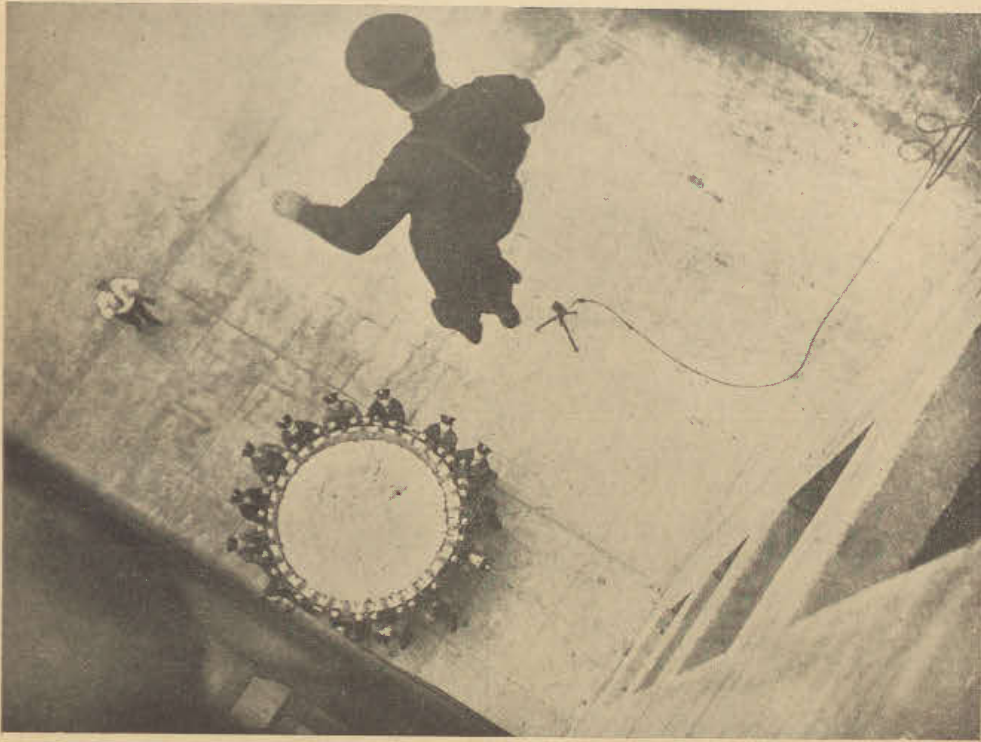
Malarstwo.

P. E. Hennings, nowomianowany poseł Szwecji w Polsce.

Poseł Anckarsvärd odwołany z Warszawy.

Cwiczenia amerykańskiej straży ogniowej. Straż ogniowa w Los Angeles ćwiczy się w skokach ze spadochronem. Emocjonujący moment skoku z drapacza chmur, gdy spadochron jeszcze się nie otworzył. Na ulicy dla bezpieczeństwa strażacy rozciągnęli olbrzymią dere.

Arabka w Algierze.

— Kto to taki?
— To znany przemysłowiec X, który uznaje tylko wytwórczość seryjną.

Ratusz w Wiedniu.

Nieźrównane w gatunku i cenie

Nowe mydło toaletowe wyrabiane z najszlachetniejszych surowców przez firmę Schicht-Lever S. A.

z łagodnych olejów roślinnych
US 1-154 P

**Choroby wątroby-kamienie żółciowe
choroby przemiany materji
leczą zioła**

CHOLEKINAZA H. NIEMOJEWSKIEGO

Objawy kamieni żółciowych.
Ból w bokach i dołu podsercowym (gdzie schodzą się zebra). Pobołowanie w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Język obłożony. Odbijanie gazami. Gorycz i niesmak w ustach. Wzdęcie i burczenie w kiszkiach. Bóle i zawroty głowy.

Podczas ataków: w dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej w pasie, krzyżu i sięga aż do łopatki. Wzdęcie brzucha, rozsadzanie żeber, parcie na kiszki stołcowa. Niekiedy wymioty żółcią, zimne poty, żółtaczka.

Blizsze szczegóły kuracji w broszurze.

DR. MED. T. NIEMOJEWSKIEGO.

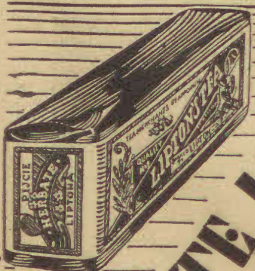
Skład główny w laboratorium fizj-chemicznym „Cholekinaza”, Warszawa, ul. Nowy Świat 5, telefon 9-74-96, oraz w aptekach i składach aptecznych.

Cena pudełka Żł. 2.60.

Na prowincję wysyłka pocztą.

Broszury bezpłatnie.

NIEMA LEPSZEJ HERBATY

HERBATE LIPTONA
do nabycia wszędzie
nad
od 90 gr.
za paczkę

Piękność murzyńska.